

Parlamentarna razprava naj bi se zaključila do konca prihodnjega tedna

Amato bo najkasneje do nedelje vložil seznam novih ministrov

Poverjeni ministrski predsednik včeraj dobil zeleno luč KD in PLI - Pannella želi v vlado - DSL in PRI proti sodelovanju, znotraj obeh strank pa tudi drugačni glasovi

Andreotti, Forlani in Lega pred včerajšnjim zasedanjem vodstva KD (AP)

RIM — Giuliano Amato bo najkasneje pojutrišnjem predstavil seznam ministrov in na ta način odpravil običajno »rezervo«, ki jo je izrazil ob imenovanju za mandatarja in se tudi že pripravil na parlamentarno razpravo, ki se bo v senatu začela v torek, v poslanski zbornici pa v četrtek in se končala do nedelje, 5. julija. Čas torej ni Amatov zaveznik, po drugi strani pa je ta pospešeni ritem pogojen tudi z mednarodnimi obveznostmi, predvsem z vrhom sedmih najbolj razvitih držav 6. julija v Münchnu, kjer bi Amato že rad sodeloval kot ministrski predsednik z vsemi pooblastili.

Včeraj so Amatu prižgali zeleno luč demokratizirani, »konstruktivni«
da so mu izrekli liberalci, medtem ko se je DSL izrekla za »motivirano«
odklonilno stališče. Pripravljenost na sodelovanje v nekaterih primerih so kljub zavrnitvi Amatovega programa pokazali zeleni, »nepopustljivo«
opozicijo pa se bodo šli mislovci.

Dokaj presenetljivo pa je prišlo soglasje Marca Pannelle, ki je celo

»zagrozil«, da je pripravljen vstopiti v vlado in še poudaril, da bi to njegovo stališče lahko vplivalo tudi na drugačno stališče opozicijskih strank. Toda kljub vsemu bo Amato najbrž težko šel čez okvire štiristrankarske koalicije. Occhetto in D'Alema sta včeraj ponovila razloge, zakaj DSL ne bo glasovala za Amatovo vlado. Pravita, da sicer prinaša nekatere omejene novosti, vendar pa v bistvu pomeni kontinuiteto prejšnjih vlad. Za Occhetto vse to ne izpolnjuje osnovne zahteve, ki jo je postavila DSL, ko je govorila o nujnosti »vlade preobrata.«
Vendar pa pri tem reformisti ne delijo tajnikovega mnenja. Podobne delitve so tudi v PRI, kjer se je La Malfavemu odklonilnemu stališču postavila po robu skupina ob Oscarju Mammiju.

Amato bo torej po vsej verjetnosti vodil vlado, ki ne bo okrepila stare večine, je pa doslej povzročila precej vidna nasprotja v opoziciji.

V milanski preiskavi še 21 zahtev po vložitvi obtožnice

MILAN — V preiskavi o podkupninah v Milanu so sodniki v sredo izdali že deseto jamstveno obvestilo nekemu parlamentarcu, vendar pa se še včeraj zvečer ni vedelo, kdo je prejemnik. Sodniki medtem nadaljujejo z zaslišanji, z zahtevo po vložitvi obtožnice pa se je včeraj zvečer zaključil še en del milanske preiskave. Gre za afero v zvezi z zavodom Ipab (bivši občinski skrbstveni zavod Eca), kjer je tožilstvo zahtevalo vložitev obtožnice za Mattea Carriero, bivšega socialističnega predsednika in nato komisarja Ipaba, in še za 20 drugih oseb. Javno tožilstvo osumljence bremeni prejemanja podkupnine, korupcije, goljufije, vplivanje na izide javnih natečajev in zlorabe uradnih pooblastil.

Poleg Carriero so namestniki državnih pravdnikov Di Pietro, Colombo in Davigo zahtevali vložitev obtožnice tudi za generalnega direktorja Ipaba Francesca Scuderija, člane upravnega sveta Bruna Cremascolija, Gabriela Bonattija, Federica Tagliettija in Adolfa Giarinija, za geometra Ivana Tamgnija ter gradbenika Fabrizia Garampella in Clemeta Rotatija. Kdaj bo preliminarne obravnava, bo odločil sodnik Italo Ghitti.

Odbor poslanske zbornice za odobritev začetka sodnih postopkov proti poslancem, ki naj bi bili vpleteni v milanski škandal, pa je včeraj razpravo o tem preložil na torek ali sredo prihodnjega tedna. Tak sklep so na včerajšnjem zasedanju sprejeli zato, ker so bili poslanci istočasno zaposleni z glasovanjem v zbornici, zaradi česar je prihajalo do stalnih prekinitev. Kot je povedal predsednik odbora Vairo, naj bi odbor razpravo o zahtevah omejil le na eno zasedanje in takoj o zahtevah tudi glasoval.

Pred tem pa je poslanski odbor nadaljeval razpravo o zahtevi za odobritev sodnega postopka proti poslancu Pillitteriju zaradi »večkratne zlorabe uradnega položaja z obtežljivimi okoliščinami.«
Očitano dejanje sodi v čas pred zadnjo milansko afero. Z večino glasov so včeraj odločili, da pred dokončno odločitvijo od sodnikov zahtevajo še dodatne dokumente.

Predsednika Milošević in Tudjman ter zunanji minister BiH Silajdžić v Strasbourgu

Neuspešno posredovanje lorda Carringtona Obljube o deblokadi sarajevskega letališča

LJUBLJANA — Predsednik Konference o Jugoslaviji lord Carrington je včeraj zvečer v Strasbourgu razočarano izjavil, da njegovi celodnevni ločeni pogovori s predsednikom Srbije Slobodanom Miloševićem, predsednikom Hrvaške Franjom Tudjmanom in zunanjim ministrom Bosne in Hercegovine Harisom Silajdžićem niso dali pričakovanih rezultatov. Tako so propadla njegova prizadevanja za oživitve pogajanj o rešitvi jugoslovanskega vprašanja. Prav tako je Milošević zavrnil njegov predlog, da bi Srbija priznala Bosno in Hercegovino kot samostojno in suvereno državo. Odbil pa je tudi Carringtonovo pobudo za začetek pogovorov o Kosovu. Lord Carrington se je z vsemi tremi predstavniki Srbije, Bosne in Hercegovine in Hrvaške nekajkrat in po več ur ločeno pogovarjal, v načrtu pa je imel tudi skupni sestanek z vsemi tremi, vendar do tega sestanka sploh ni prišlo.

Predsednik Srbije Slobodan Milošević je po pogovorih z lordom Carringtonom izjavil, da Srbija podpira vsako rešitev v BiH, ki bi bila posledica konsenza vseh treh narodov iz BiH. Obsodil je napade na Sarajevo in ponovno ponovil, da

Srbija ni vojaško angažirana v BiH. Milošević je dejal, da gre v BiH za državljansko vojno.

Predsednik Hrvaške Tudjman pa je, prav tako po pogovorih z lordom Carringtonom, poudaril, da želi Hrvaška v BiH takšno ustavno rešitev, ki bo zagotovila popolno zaščito hrvaškemu narodu v BiH. Tudjman ni izključil možnosti hrvaškega vojaškega angažiranja, če bi bilo samo tako moč zagotoviti preživetje hrvaškega naroda v tej republiki. Hkrati pa je ponovno zanikal, da bi se Hrvaška vojska že zdaj angažirala v bojih v BiH. Tudjman meni, da sestanki v Strasbourgu niso prinesli napredka. Zunanji minister Haris Silajdžić je dejal, da je po včerajšnjih pogovorih še manj optimističen glede možnosti za prekinitev spopadov v Bosni in Hercegovini po mirni poti.

Srbska stran v BiH je včeraj ponovno predlagala enostransko prekinitev napadov na civilne objekte v Sarajevu in hkrati obljubila, da bo umaknila svoje topove s sarajevskega letališča in jih izročila v nadzorstvo silam Združenih narodov. Poveljnik enot OZN general MacKenzie je glede tega dejal, da gre za pomembno obljubo Srbov in da bodo Srbi, če bodo izigrali tudi to

svojo najnovejšo obljubo, izgubili še zadnje zaupanje.

V noči na četrtek so po vsem Sarajevu spet odmevale eksplozije. Od včeraj dopoldne pa so srbske sile še posebej močno s topovi in tanki napadle Dobrinjo, Hrasno in Grbavico, v centru Sarajeva pa so se spet pojavili ostrostrelci. Jugo letala so raketirala okoličico Tuzle, Visoko in Velež, ki je v neposredni bližini Mostarja. S položajem v Bosni in Hercegovini so streljali na položaje hrvaških sil na območju Županje na Hrvaškem.

Ameriški predsednik Bush in zunanji minister Baker sta včeraj v različnih intervjujih spet dala nekaj izjav v zvezi s položajem na področju nekdanje Jugoslavije. Bush je dejal, da so glede Bosne in Hercegovine »še vedno odprte vse možnosti«, s čimer naj bi indirektno potrdil, da ne izključuje tudi vojaškega posega mednarodnih sil. Baker pa meni, da bo moral v kratkem poveljnik sil OZN iz Sarajeva poročati Varnostnemu svetu o svojih propadlih poskusih, da bi deblokiral sarajevsko letališče, to pa pomeni, da se bo moral Varnostni svet ponovno odločiti po kakšni poti naj bi uresničil svoj sklep o deblokadi sarajevskega letališča. (NIA)

Minil je ultimativni rok ugrabiteljev

O Faruku ni vesti

PORTO CERVO (SASSARI) — Rok, ki ga je navajal »grozljiv paket«, s katerem so ugrabitelji staršem poslali delček levega uhlja ugrabljenega sina Faruka, je včeraj minil, ne da bi se kaj zgodilo. To navseznanje ni presenetilo preiskovalcev, ki so prepričani, da se bodo ugrabitelji oglasili v prihodnjih dneh, ko bodo upali, da je nadzor nekoliko popustil.

Sodeč po izjavah prefekta iz Nuora Francesca Carusa so v teh urah še poostri nadzorstvo nad celotnim sardinskim ozemljem in še stopnjujejo napore, da bi izsledili ugrabitelje in njihovo žrtev. Primarni cilj vseh teh naporov je osvoboditev ugrabljenega otroka

ob dosledni skrbi za njegovo varnost. Varnostne sile naj bi torej stopile v akcijo šele, ko bi bile prepričane, da ne ogrožajo življenja malega Faruka Kasama.

V Sassariju pa se že širijo govorice, da so ugrabitelji še pred iztekom včerajšnjega ultimata stopili v stik s starši malega Faruka in jim dali še nekaj dni odloga. Ugrabitelji so se nedvomno znašli v težavah ne samo zaradi stopnjevanja policijskega pritiska, temveč zaradi splošne mobilizacije sardinskega prebivalstva. Že res, da lahko še vedno računajo na neprobojni molk najbližjih, a prav zaradi te mobilizacije bi se jim lahko kaj zataknilo.

Papež tudi uradno potrdil novi katoliški katekizem

VATIKAN — Papež Janez Pavel II. je včeraj tudi uradno odobril novi katekizem katoliške cerkve, ki je nastal na podlagi usmeritev drugega vatikanskega koncila, papežu pa ga je predstavil kardinal Joseph Ratzinger, kateremu je bila poverjena dokončna izdelava predloga. Na avdienti pri Svetem očetu so kardinala Ratzingerja spremljali njegovi sodelavci in člani komisije, ki jo je papež Janez Pavel II. imenoval pred šestimi leti, da bi pripravili besedilo novega katekizma. Odbritev novega besedila predstavlja pomemben zgodovinski dogodek, saj novi katekizem, ki velja za približno 900 milijonov katolikov z

vsega sveta, tako nadomešča stari, precej krajši katekizem papeža Pija X., ki je nastal pred osemdesetimi leti in je veljal do približno trideset let od tega oziroma do 2. vatikanskega koncila.

Novega besedila, ki obsega 400 strani besedila v francoščini, za zdaj še ne bodo objavili, danes pa bo na voljo »informativni dosje«, ki ga bo tisku predstavil kardinal Ratzinger. Do pobude o novem katekizmu je prišlo po izredni škofovski sinodi leta 1985, ko so škofi od papeža zahtevali »univerzalni katekizem«, ki naj bi veljal

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Sedemstopetdeset

uslužbencev

škedenjske

železarne

v dopolnilni

blagajni

NA 5. STRANI

L. * držav pristalo na gospodarsko in politično sodelovanje

V Istanbulu postavili prve temelje za črnomoško gospodarsko skupnost

ISTANBUL — Enajst predsednikov držav in vlad (na sliki AP) s širšega črnomoškega območja (Turčija, Rusija, Ukrajina, Romunija, Bolgarija, Grčija, Albanija, Moldova, Gruzija, Azerbajdžan in Armenija) je včeraj podpisalo »istanbulsko deklaracijo«, s katero ustanavljajo »črnomoško kooperacijsko območje«, neke vrste gospodarsko skupnost po vzoru Evropske skupnosti. V začetku naj bi zagotovili svoboden pretok blaga, storitev in kapitalov ob gospodarskem sodelovanju med enajstimi članicami, v katerih živi več kot 400 milijonov ljudi. Udeležence so namreč dobro zavedajo, da bo prehod z dirigiranega socialističnega na tržno gospodarstvo težak in v marsičem tudi boleč proces, prav zato niso določili rokov, do kdaj bodo ustanovili »črnomoško gospodarsko skupnost«. Prav zato je turški premier Demirel napovedal ustanovitev črnomoške banke, ki bo pomagala državam nekdanje realne socializma, da skupaj z drugimi mednarodnimi institucijami uresniči svoje razvojne programe.

Včeraj so sprejeli tudi tako imenovano »bosporško deklaracijo«, v kateri udeleženci poudarjajo svojo trdno voljo, da bodo vse spore in

konflikte reševali na miren način po načelih Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi.

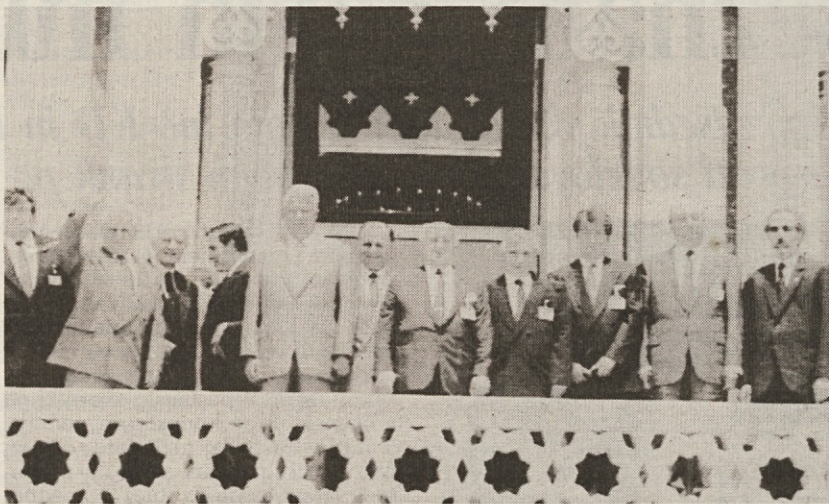
Predsednik gruzijskega državnega sveta in nekdanji sovjetski zunanji minister Eduard Ševardnadze je predlagal celo ustanovitev »črnomoškega zavezništva«, ki bi poleg gospodarskih imel tudi politične pristojnosti. Ševardnadze se dobro zaveda eksplozivnosti tega območja, na katerem so nekdanji medblokovski konfrontacijo zamenjale nacionalistične napetosti in odkriti etnični spopadi.

Nič čudnega torej, da so ob istanbulskem vrhu potekala vzporedno tudi pogajanja in posvetovanja med šestimi državami nekdanje Sovjetske zveze. Spor med Gruzijo in Rusijo zaradi južnoosetinskega vprašanja sta Boris Jelcin in Eduard Ševardnadze v glavnem že rešila na predvčerajšnjih pogajanjih v črnomoškem Dagomisu s sklepom, da bo 28. junija stopila v veljavo prekinitev sovražnosti. Ustanovili naj bi skupne rusko-gruzijske tamponske sile, ki bi nadzorovale premirje. Sodeč po reakcijah južnoosetinskih politikov, ki obsojajo sporazum, sta Jelcin in Ševardnadze poudarila nedotakljivost obstoječih meja ob trdnih jamstvih za zaščito etničnih

manjšin, kar pa je za Osete nesprijemljivo.

Po vsemu sodeč pa je ključ za reševanje etničnih in verskih spopadov prav v široki avtonomiji in v spoštovanju različnosti. To pa je za nekatere prehud zalogaj. Tako so bili brezuspešni pogovori o Gorskem Karabahu, ker tako Armenija kot Azerbajdžan nista pripravljena na kompromis. Vse kaže, da je na

vidiku kompromis glede Pridnestrja. Ruski predsednik Boris Jelcin, ukrajinski Leonid Kravčuk, romunski Ion Iliescu in moldovski predsednik Mircea Snegur so baje dosegli okvirni sporazum. Moldova naj bi bila pripravljena dati Pridnestrju avtonomijo in zagotoviti nemoldovskemu prebivalstvu vse manjšinske pravice, v zameno se bo začel umik 14. ruskega armadnega korpusa.

Hrvati se pripravljajo na skorajšnje parlamentarne in predsedniške volitve

ZAGREB - Hrvaški državljani bodo 2. avgusta volili za obnovo spodnjega doma sabora, to je hrvaškega parlamenta. Isti dan bodo tudi predsedniške volitve. Skorajda nihče ne dvomi, da bo na tem mestu ponovno potrjen Franjo Tuđman. Malo verjetno je, da bi sedanjí predsednik že v prvem krogu dosegel zahtevano absolutno večino glasov. Potrebna bo balotaža, kar pa za Tuđmana in vladajočo HDZ ni problem, saj je opozicija povsem razcepljena in na prizorišču ni videti nobene karizmatične osebnosti, ki bi lahko enakopravno tekmovala z leaderjem HDZ. »Prepričan sem,« nam je optimistično izjavil vodja parlamentarne frakcije HDZ in eden izmed ožjih predsednikovih svetovalcev Božidar Petrač, »da bo predsednik Tuđman že v prvem krogu dosegel potrebno večino. Vse javnomnenjske raziskave kažejo, da je med ljudmi izjemno popularen. Poleg tega so njegove zasluge za to, da je Hrvaška v tako kratkem času postala neodvisna, svobodna, suverena in mednarodno priznana država, izjemne. Tuđmana lahko brez zadrege že uvrščamo med očete domovine.«

Avgusta bodo Hrvati v spodnji dom parlamenta poslali 125 poslancev. Pred dvema mesecema so sedanjí parlamentarci izglasovali novi volilni zakon, s katerim so uvedli novi mešani volilni sistem, ki je nekakšna mešanica med proporcionalnim in večinskim volilnim sistemom. Z večinskim sistemom bodo volilci v Sabor poslali 60 poslancev, ki bodo kandidirali v ravnotolikih volilnih okrožjih. Nadaljnjih 60 poslancev bo po proporcionalnem sistemu izvoljenih na podlagi rezultatov, ki jih bodo dosegli na posebni vsedrjavni listi, 5 poslanskih mest pa je, kot predvideva novi zakon o manjšinah, v parla-

mentu rezervirano za predstavnike narodnostnih skupnosti. Številni posamezniki in stranke ostro kritizirajo Tuđmanovo odločitev, da razpiše tako zgodaj volitve. Kritiki opozarjajo, da Hrvaški še zmeraj grozi vojna nevarnost. Ravno v sredo, ko je predsednik objavil svojo odločitev, je jugoslovanska vojska bombardirala Slavonski Brod z raketami zemlja-zemlja vrste »Luna« s položajev, ki so oddaljeni 70 kilometrov od cilja. Poleg tega volilni zakon predvideva, da imajo samo hrvaški državljani volilno pravico. Posameznik lahko potrdi, da je hrvaški državljan le če mu je javna

uprava izdala potrdilo o državljanstvu, ki mu Hrvati popularno pravijo domovnica. Skorajda polovica državljanov še ni dobila tega dokumenta, za kar treba čakati dolge ure v vrsti. Zaradi tega so tudi volilni sezname še nepopolni. Posebno žgoč je problem popisa volilcev, ki so bili prisiljeni v begunstvo. Izgleda, da sta se vlada in Tuđman odločili za volitve, ker nameravata s tem prisiliti mednarodno javnost in enote UNPROFOR, da dokončno prevzamejo kontrolo nad okupiranimi področji in s tem zagotovijo hrvaško suverenost tudi na teh področjih.

WALTER ŠKERK

V Srbiji raste napetost

BEOGRAD — Iz Beograda poročajo o stopnjevanju nervoznosti zaradi napovedanega nedeljskega protestnega zbora večjega dela opozicijskih strank, na katerem bodo zahtevali odstop predsednika Srbije Slobodana Miloševića.

Draškovićevo Srbsko gibanje obnove je pozvalo vojsko in policijo, da se pridružita gibanju za zamenjavo sedanjega režima. V nedeljo pričakujejo tudi prestolonaslednika Aleksandra Karađorđevića. Voditelji albanških strank s Kosova so odbili povabilo predsednika tako imenovane Zvezne republike Jugoslavije Dobrice Čosića, da bi se z njim v Beogradu pogovarjali o razmerah na Kosovu. Politični voditelji s Kosova so izjavili, da Albanci na Kosovu ne priznavajo nove jugoslovanske tvorbe in da zato tudi ne želijo sodelovati v njenem vzpostavljanju.

Predstavniki Muslimanskega nacionalnega sveta za Sandžak pa so včeraj v svoji izjavi opozorili na nevarnost, da bi se vojna v BiH lahko razširila tudi na njihovo ozemlje. V izjavi so zapisali, da je topništvo srbskih sil tako kot v Bosni nameščeno na pobočjih Sandžaka, kar bi jim omogočilo zavzetje pokrajine za muslimanskim večinskim prebivalstvom.

Posebno obsežne koncentracije srbske vojske naj bi bile v Novem Pazaru in Tutinu, katerih sosednje vasi so že zavzeli. Konec maja so 20.000 srbsko-črnogorskih rezervistov poslali v Sandžak, kjer svojevoljno preiskujejo hiše, stanovanja in javne ustanove. Zastopniki Muslimanov so tudi izrazili zahtevo, da v Sandžak pošljejo opazovalne misije KVSE, OZN in ES, in namestijo sile Unproforja zato, da bi preprečili pomore nad prebivalstvom v Sandžaku.

Še neurejeni mednarodni odnosi povzročajo Slovencem dokajšnje težave

Slovenija je brezdvoma napravila pomembne korake v tem, da ji mednarodni dejavniki zmeraj bolj tudi »de facto« priznavajo status nove, suverene in nedovisne države. Postala je članica Združenih narodov; v kratkem jo bodo polnopravno vključili v svet Evrope. Toda ta takorekoč »makro« priznanja še ne pomenijo, da so si Slovenci povsod po svetu zdaj preprosto pridobili pravice, ki jim pritičejo kot državljanom nove države. Potrebni bodo še številni dogovori tako na mednarodni, kakor na dvostranski ravni.

Skratka, potrebni bodo tako imenovani »izvedbeni akti«, s katerimi naj bi tako v mednarodni skupnosti, kakor v odnosih med dvema deželama slovenskim državljanom priznali preprosto listino, ki bodo potrjevale, da so pač Slovenci, slovenski državljani z vsemi pravicami in dolžnostmi, ki veljajo v mednarodnem občevarju. V ustvarjanju teh pogojev slovenski državni dejavniki očitno zaostajajo.

Pripravi bo treba pregled ter se ustrezno organizirati; kaj vse bo potreboval Slovenec, ko bo šel v tujino in tam pač potreboval usluge kot pripadnik nove države. Vemo, med drugim, o novejših težavah; tako o Slovencih, ki so nameravali v države Beneluxa, tja pa niso mogli, ker niso imeli vizumov, pri čemer velja pripomniti, da ne bi smeli tako ravnati z državljani, ki so se navsezadnje opredelili za Evropsko skupnost. Znani so primeri slovenskih turistov, ki jih niso pustili v nekatere države; ali pa primeri slovenskih turistov, ki so potovali s kako drugo, neslovensko agencijo in so prav tako imeli težave na mejah.

Skratka, dodelati bo treba vse postopke, ki zadevajo neposredno državljana; z Italijo in Avstrijo še nekako gre, saj gre za sosedo, njihove oblasti pa »otipljivo« vedo, kaj se je zgodilo na področju nekdanje Jugoslavije, se pravi tudi o nastanku Slovenije, Hrvaške in drugih držav. Toda težave so; tudi z znanimi »zelenimi kartami« še ni konec peripetij. Slovenske zavarovalne ustanove bržčas še niso članice ustreznih mednarodnih organizacij. Pri poštnih zvezah še nekako gre, čeprav so se težkoče v zvezi z deželami, ki so svojčas predstavljale jugoslovanski jug; tudi pri zdravstvenem zavarovanju v tujini ni vse čisto. V nekatere dežele je slovenski državljan v primeru nesreče »priznan«, v drugih še ne.

Nekoliko bolje je kar zadeva priznanje šolskih spričeval, toda tudi tu še ni povsod gladko; na srečo v sosednjih deželah postopki v glavnem niso moteni. Nerazščenih problemov pa je žal še veliko. Slovenski dejavniki bi se morali potruditi s tem, da izdelajo nekakšno pregled-

● Katekizem

NADALJEVANJE S 1. STRANI

za ves svet. Na ta način naj bi dobili osnovno besedilo, ki naj bi nadomestilo številne nacionalne katekizme, ki so jih v posameznih škofijah sestavili po 2. vatikanskem koncilu. Po mnenju škofov pa bi odpravili tudi nekatera nasprotja, ki so jih povzročila posamezna besedila, in se izognili primerom, kot je bil nizozemski, ko je papež Pavel VI. leta 1986 zahteval nekatere bistvene popravke »lokalnega« besedila.

Janez Pavel II. je zahtevo škofov sprejel leta 1986 in imenoval posebno komisijo, ki so jo sestavljali škofi in teologi. Pred dvema letoma so škofi po svetu dobili prvi osnutek besedila novega katekizma, ki pa je v odgovor dobil približno 25.000 predlogov za dopolnila in spremembe. Naslednji tekst, ki ga je pripravil mednarodni odbor, je bil pripravljen februarja letos v francosčini. Papež Janez Pavel II. je to besedilo podrobno preučil in v zadnjih štirih mesecih so besedilu dodali še njegove pripombe in odstranili nekatere nejasnosti.

Z včerajšnjo uradno papeževu odobritvijo novega univerzalnega katekizma se začenja obdobje prevajanja besedila v vse glavne svetovne jezike in v latinščino, ki ostaja še naprej uradni jezik katoliške cerkve. Šele potem pa bo prišlo tudi do uradne razglasitve novega katekizma, kar pa se najbrž ne bo zgodilo pred Božičem.

nico stanja in da brž formulirajo ustrezne rešitve, seveda tako vsebinske, kakor pravne. Pri tem je zdaj zastoj; utemeljeno se pojavljajo mnenja, da žal ne gre za »malenkost«, saj naj bi takorekoč koristnost nove države uživali v prvi vrsti njeni prebivalci.

Reševanje teh problemov je sestavni del procesa osamosvajanja; nuja pa je toliko bolj žgoča, ker so nekdanji dokumenti, ki so jih izdajale »jugoslovanske« oblasti (in ki jih ponekod še zmeraj priznavajo žal pred slovenskimi) zmeraj bolj vprašljivi. Ne pozabimo, da se je svetovna uradna javnost končno jasno opredelila proti »Jugoslaviji« in da imajo zato njene listine čedalje manjšo veljavo. Nastopa potemtakem praznina (neveljavnost nekdanjih dokumentov ter mestoma nepriznanje novih, slovenskih), ki bi jo morali slovenski dejavniki zapolnjevati kar najhitreje.

Nemara bo držalo, da se v slovenskem zunanjem ministrstvu (ustanovi, ki je sicer sila delovna in pri makroproblemih tudi še kako uspešna) na te ovire niso dovolj pripravili. V tej ustanovi je vrsta funkcij narj (tudi veliko nekdanjih veleposlanikov), ki imajo dragocene diplomatske izkušnje, bržčas pa primanjkuje konzularnih strokovnjakov, ki pa so tisti, ki se ukvarjajo z vprašanji posameznika, ko gre v tujino in ko ga je tam treba ustrezno zaščititi. Opozarjajo, da se v Ljubljani pojavlja naravnost začaran krog: iz zunanjega ministrstva pošiljajo ljudi na takorekoč »resorna« ministrstva (ki spet niso dovolj pripravljena), ta pa jih spet napotijo na zunanje ministrstvo.

Po svoje, bi rekli, problem nove in majhne države, ki je končno prišla do svoje samostojnosti. Toda to seveda ne opravičuje počasnosti; očitno ni dovolj, če je v slovenskih osamosvojitvenih listinah napisano, da prevzema nova država vse obveznosti (dolžnosti in pravice kajpak), ki izhajajo iz nekdanjih konvencij; ter da bo sama sklepala nove. Pred dnevi smo pripravili zapis o tem, kako podobna vprašanja ureja sanmarinska republika, ki je kajpak mnogo manjša od Slovenije, toda »konzularne« zadeve ima urejene zgledno, racionalno in učinkovito.

Slovenska diplomatska in konzularna predstavnostva so kajpak majhna; draga so in jih ne bo mogoče širiti tjavendan; pravzaprav za to bi ustrezalo, če bi se glede reševanja teh zadev povezali z zunanjimi ustanovami kake druge države, večje ter seveda naklonjene Sloveniji, zlasti pa poznavalke njenih razmer.

MIRO KOCJAN

Sladjan Marković dokazal svojo odsotnost v trenutku nedeljske nesreče na avtocesti

TOLMEČ — Sladjan Marković, 35-letni prijatelj Zale Kavčič in oče 10-letnega Denisa Markovića, ki sta v nedeljo umrla v strahotni nesreči na avtocesti pri Trbižu, se je včeraj dopoldne, v spremstvu goriškega odvetnika dr. Karla Primisiga javil pri dr. Tetamu, državnemu tožilcu pri preturi v Tolmeču ter mu pojasnil, da ni vpleten v omenjeno nesrečo.

Marković je povedal, da so se z Zalo in sinom v nedeljo zjutraj, okrog 6.30, odpeljali z avtomobilom iz Tolmina, preko Predela na celovško letališče, od koder je sam ob 9.50 z letalom poletel na Dunaj, od tam pa, z drugim letalom v Kijev. Žena in sin sta bila do vzleta z njim, nakar sta se najbrž odpravila proti domu.

Marković je povedal, da je z Dunaja poletel proti Kijevu okrog 14. ure, s približno dveurno zamudo. Ob 19.30 je v Kijevu stopil na vlak za Moskvo ter tja dospel okrog 10. ure naslednjega dne. V torek je odpotoval za Budimpešto, kjer naj bi se sestala s poslovnim partnerjem. Ker le tega ni bilo, je telefoniral domov, nato pa še v bife, kjer je bila zaposlena žena. Tako so ga seznanili s tragično novico. Iz Budimpešte je odpotoval na Hrvaško ter se preko mejnega prehoda v Bregani, tako smer vračanja je tudi napovedal, vrnil v Slovenijo, kjer ga je policija seznanila z tragično zgodbo in sumom, da naj bi izginil s kraja nesreče.

Sladjan se je v Tolmin vrnil že v sredo in stopil v stik z odvetnikom

Primisigem, včeraj pa skupaj z njim šel na zaslišanje v Tolmeč. Sodniku je navedel vrsto podrobnosti o svojem potovanju ter pokazal vrsto potrdil, med drugim tudi žig v potnem listu.

Po zaslišanju je Marković odšel v Trbiž, da bi, skupaj s sorodniki in prijateljem, poskrbel za prevoz posmrtnih ostankov žene in sina v Tolmin.

Pričevanje Sladjana Markovića je, kot kaže, povsem razblinilo domneve, da naj bi bila v avtomobilu, ki je zgorel, poleg Zale in Denisa, še druga oseba. Tako domneva se je izoblikovala menda na podlagi izjav nekaterih avtomobilistov in pa menda tudi na dejstvu, da sta bili trupli ponesrečenih oseb na zadnjem sedehu avtomobila.

Glede imen koristnikov raznih deželni prispevkov in podpor

Predsednik Dežele Turello je najavil popolno »glasnost«

TRST — Sezname več kot 43.000 prebivalcev Furlanije-Juljske krajine, ki so lansko leto prejeli takšno ali drugačno denarno podporo od deželne uprave, bodo odslej na vpogled slehernemu občanu v uradnih urah na sedežu Dežele v tržaški ulici Carducci oziroma na sedežu deželne skupščine na trgu Oberdan. Na voljo bodo tudi nadrobni podatki o vseh 90.000 ustreznih izplačilnih operacijah v vrednosti preko 3.400 milijard lir. Vse to v znamenju »glasnosti«, torej v duhu naenkrat - po izbruhu znane milanske afere o podkupninah - vsesplošno priznavane potrebe po razvidnosti javnopravnih listin, kar narekuje sicer tudi državni zakon št. 412/91.

To je napovedal na včerajšnji tiskovni konferenci sam predsednik deželne vlade Vinicio Turello z dolžnostno pripombo, da Dežela na ta način pravzaprav prehiteva Državo. Turello, ob katerem je sedel podpredsednik in odbornik za industrijo Ferruccio Saro, je pojasnil, da omenjeni sezname zajemajo tako fizične osebe kakor ustanove, združenja in siceršnje organizacije, ki so prejele v lanskem letu podpore, prispevke in subvencije. Največji delež je šel pri tem krajevnim ustanovam, krajevnim zdravstvenim enotam in drugim javnim ustanovam. »To smo ukrenili,« je zatrdil Turello, »zato, da bi postala naša uprava zares »steklena palača«, v kateri ni nobenih

skrivnosti...«. Sestavo omenjenih seznamov je omogočil seveda sodoben informatičen sistem, s katerega pomočjo je bilo možno, kot je dodal Turello, sestaviti tudi že sezname za prvo letošnje štirimesečje. Sklep o takšnem odnosu deželne uprave do državljanov je sprejel deželni odbor, kot rečeno, na osnovi navedenega državnega zakona, zdaj pa ga preučuje tudi deželna skupščina, ki ga utegne še v marsičem obogatiti.

Ta »glasnost« naj bi po Turellovih zatrdilih tudi pospešila birokratske postopke in responsabilizirala za take probleme zadolžene deželne osebe; ljudje naj bi po novem vsak trenutek natančno vedeli, kje tiči njihova prošnja za prispevek itd. in kdaj bo sprejeta.

Z občnega zbora bančne sekcije SDGZ

Naše banke morajo še bolje sodelovati

NABREŽINA — Denarni zavodi slovenske narodnostne skupnosti v Italiji predstavljajo hrbenico manjšinskega gospodarstva, zato morajo posvetiti največjo pozornost specializaciji, profesionalizaciji in izobraževanju svežih kadrov. To jim narekujejo sicer že same velike spremembe v italijanskem in mednarodnem bančniškem aparatu v vidiku evropske tržne združitve, a tudi bistveni premiki v Sloveniji in širšem zaledju. V tem okviru bi kazalo odpraviti tako imenovani slovenski sindrom, ki je utesnjen, in okrepiti sodelovanje med vsemi šestimi slovenskimi bankami ob razumljivem upoštevanju razlik formalne narave. To narekuje seveda opustitev nekakšnega samozadoščenja nad doseženim, a tudi odklonilnih stališč do raznih družbeno koristnih pobud, ki jih banke sprožajo. Potreben je, skratka, temeljit zasuk v miselnosti, brez katerega bi zgubili korak s časom in ne bi mogli obvladovati (ne le zamejskega) prostora, v katerega se vrinja huda konkurenca, a bi se hkrati zadovoljili z vrtičkarstvom, namesto da bi dosledno ščitili interese narodnostne skupnosti.

To je nekako srž poročil in debate, ki se je razvila na predsinočnem sedmem občnem zboru deželne bančne sekcije Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. Predsednik sekcije Gvido Zidarič se je v svojem poročilu dotaknil najprej mednarodnih razmer v zadnjem letu in njihovih učinkov na italijansko ter krajevno gospodarstvo, torej tudi na delovanje slovenskih denarnih ustanov, omenil, da je slovenski parlament sprejel novo zakonodajo o bančnem sistemu, osrednji emisijski ustanovi, deviznem poslovanju in slovenski valuti in da so bile pri zahtevnem nastavljanju novega monetarno-finančnega sistema na slovenskih tleh dejavno sodelovane tudi naše tukajšnje banke. Kljub recesiji v italijanskem gospodarstvu, krizi v bivši Jugoslaviji in povečani konkurenci na denarnem tržišču so se bistvene oziroma najbolj povedne postavke v bilancah vseh šestih bank precej povečale; porastek se celo lahko šteje med 12 in 23 odstotkov v primerjavi s prejšnjim letom: lastne vrednotnice +20%, naložbe +14,4%, zaupana sredstva (vloge) +23,2%, premoženje +12,7% in čisti dobiček +21,1%.

Predsednik Zidarič je po poudarku, da igrajo naše banke pomembno vlogo v deželnem merilu in da so v glavnem utrdile svoje premoženje, omenil odprtje mestne podružnice openske posojilnice in novega, sodobnega sedeža doberdobske posojilnice in tekoča dela za ureditev novega osrednjega sedeža Tržaške kreditne banke na Oberdanovem trgu ter za razširitev poslovnih prostorov TKB pri Domju in v novi mestni agenciji na Carduccijski ulici.

Med navedbo sekcijskega delovanja je predsednik izrecno naglasil skrb in pokroviteljstvo za številne doberdobske pobude v korist slovenskih ustanov in organizacij - o tem je podrobneje poročal v svojem blagajniškem poročilu tajnik sekcije Vojko Kocjančič - sodelovanje z obrtniki in podjetniki, uspešen iztek prvega strokovnega masterja SDZPI pod pokroviteljstvom bančne sekcije SDGZ za poklicno izobraževanje za diplomirance slovenskih višjih šol, pospeševanje stikov s pristojnimi dejavniki v Sloveniji oziroma problem omejitev, ki zavirajo (zlasti posojilnicam) čezmejno sodelovanje, sodelovanje na prvi poslovnih konferenci Slovenija-vaš partner na Bledu in tako naprej.

Razprava, ki je sledila predsedniškemu in blagajniškemu poročilu, je potrdila, da mora ohraniti bančna sekcija SDGZ svoj deželni značaj, tudi sicer pa nujno po globljitvi sodelovanja, kolikor je to le mogoče. Mimo kakšnega sicer razumljivega glasu, češ da formalno-statutarne razlike takšno sodelovanje otežkočajo, je prišla do izraza volja po združevanju moči za skupno, strateško nastopanje na širšem denarnem tržišču, za skupno vlogo naših denarnih zavodov v širšem prostoru. Skratka: če se je s tem občnim zborom zaključilo neko obdobje (na vodilnih mestih so se zvrstili že vsi predstavniki naših bank), pa je na njem tudi prodrta zavest, da bo treba odslej temeljito izkoristiti strateška področja sodelovanja, kakor so na primer informatizacija, organizacija dela, izmenjava podatkov o zakonskih predpisih, skupna skrb za izobraževanje delovnih moči in uresničitev skupnih servisov.

Za novega predsednika bančne sekcije SDGZ je bil imenovan predsednik goriške Kmečke banke Ksaverij Leban, za podpredsednika pa predsednik openske posojilnice Pavel Milčič.

F. D. GAŠPERLIN

Protislovne vesti o finančni preiskavi na Pokrajini v Vidmu

Ruffinov recept za preprečitev nepravilnosti ob zakupu javnih del

VIDEM — Govorice o možnih podkupninah na videmski pokrajini so sprožile val ugibanj in različnih stališč. Sam predsednik pokrajinske uprave Tiziano Venier odločno zanika preiskavo finančnih stražnikov, državni pravdnik govori o preiskavi na Pokrajini, a zaradi vprašanj, ki niso vezana na to javno upravo. Po drugi strani bivši predsednik Pokrajine Maida poudarja, da je prišlo do marsikaterih »čudnih« operacij v zvezi z nekaterimi furlanskimi podjetji.

Javno mnenje je dokaj razdvojeno, saj je na podlagi teh informacij težko ugotoviti, kaj se pravzaprav dogaja na Videmskem. Da bi vsaj za bodočnost razpršili takšne nejasnosti, je pokrajinsko tajništvo Demokratične stranke leve ponudilo svoj recept za preprečitev podkupnin.

Kot je na srečanju z novinarji podčrtal deželni tajnik DSL Elvio Ruffino, je treba uvesti nova pravila igre, ki bodo zagotavljala večjo jasnost v javnih upravah. Te morajo na belem dnevu sklepiti pogodbe z zasebniki in podjetji. Vsaka pogodba mora biti jasno definirana, določena mora biti cena posega, ki naj si ga podjetje zagotovi na poštenu dražbi. V sami pogodbi pa mora biti jasno določen čas zaključka del in njihova končna cena, ne da bi se ta dvigala v teku realizacije načrta.

Po mnenju predstavnikov DSL bi morali nadzorni organi v večji meri in z večjo odločnostjo nadzorovati dela, posebno takšna, kjer je možnost podkupnine večja.

To so le nekatere predlagane spremembe, na samih upraviteljih pa je skrb, da delo opravljajo pošteno in v korist skupnosti. (R. P.)

Svojevrstni nastop pevskega zbora Pod Lipo v Dol. Tarbiju

DOLENJI TARBII — Včasih tudi fantazija prispeva k uspehu. To vsekakor velja za mešani zbor Pod lipo, ki si je omislil svojstven način za pevske vaje. Namesto da bi se v teh poletnih večerih dobivali v zaprtem prostoru, so sklenili, da bodo vaje imeli na odprtem, pred občinstvom. Sklenjeno in storjeno.

Kot preizkusni nastop so si izbrali Dolenji Tarbij, kjer se je na vadbemem prostoru zbralo zares veliko vaščanov in okoličanov, ki so povsem podprli izbiro mešanega zbora.

Po tem uspehu bodo pevci in pevke nadaljevali s pobudo, prihodniček seveda v drugem kraju. (R.P.)

Nova pobuda deželne uprave

Ovrednotenje goratega sveta

VIDEM — Deželni odbor za turizem Gioacchino Francescutto je na včerajšnji tiskovni konferenci orisal pobudo »Montagna amica«, ki bo stekla to poletje v nekaterih večjih in manjših hribovitih turističnih središčih.

Pobudo, ki bo zajela kakih 150 kulturnih manifestacij, bodo izpeljali ob sodelovanju s turističnimi agencijami iz Srednje Karnije, s Piancavalla, Trbiža in Nevejskega sedla.

Osnovni cilj deželne zamisli je prispevati k pospeševanju deželnega turizma, istočasno pa prevrednotiti krajevne kulturne in druge specifične teh krajev. Tako, denimo, bodo v Režiji pripravili od 10. do 16. avgusta vrsto predstav iz bogate rezijanske kulturne zakladnice.

Pobudo »Montagna amica« bodo realizirale kulturne zadruge, ki so se na tem področju izkazale že v lanskem sezoni, ko so v nekaterih turističnih centrih izpeljale kakih 60 predstav. (R.P.)

Na včerajšnjem portoroškem plenarnem zasedanju ob zaključku poletne šole za razvoj univerze po programu Tempus Evropske skupnosti

Zavzeli so se za izdatnejše izboljševanje kakovosti univerzitetnega študija

PORTOROŽ — S plenarno razpravo o tem, kako izboljšati kvaliteto univerzitetnega študija, se je včeraj, v četrtek, 25. junija, iztekla poletna šola za razvoj univerze, ki jo je preko programa Tempus omogočila Evropska skupnost.

Znano je, da je pedagoško delo na visokošolskih organizacijah v Sloveniji - podobno trdijo tudi za tujino - prepuščeno zavzetim posameznikom. Premalo pozornosti namreč pristojni namenjaajo temu, kaj in kako delajo na univerzi, kako predavatelji poučujejo in študentje študirajo, kakšno je preverjanje znanja in ocenjevanja, kako v šolah uresničujemo toliko opevani avtonomni študij in podobno.

Za izboljšanje kvalitete poučevanja in študija na univerzah si v Evropi prizadevajo že dalj časa, korak s svetom pa počasi lovijo tudi v Sloveniji.

V minulih letih so domači izvedenci poskrbeli za nekaj uspešnih delavnic za univerzitetne predavatelje in asistente, v tem šolskem letu pa so se odločili za poseben projekt, ki je del znanega programa Tempus. Gre za pomoč Evropske skupnosti vzhodnoevropskim državam, ki naj bi svoje univerzitetne sisteme preoblikovale na sodobnejše osnove.

Slovenija in z njo tudi druge republike nekdanje Jugoslavije so se za ta namenska sredstva potegovali že v preteklosti, Sloveni-

ji pa se prav preko programa Tempus iz Bruslja obetajo nove finance, saj je prijavila več projektov.

Petdnevna šola v Portorožu je zaključna akcija prvega leta uresničevanja projekta »Izboljšanje poučevanja in učenja v visokem izobraževanju«.

Sodelovalo je 45 domačih univerzitetnih predavateljev in asistentov, gostje pa so prišli iz sedmih univerz oziroma petih držav. Med njimi je profesorica z berlinske univerze dr. Brigitte Berendt posebej poudarila nujnost, da se študentje po dolgih letih odsotnosti kritičnega razmišljanja zdaj naučijo avtonomnega, kritičnega in kreativnega reševanja domače problematike. Mnogokrat se v no-

vih vzhodnoevropskih demokracijah srečujejo z povsem novimi in samo njim lastnimi težavami, tako da je iskanje izkušnje in rešitev pri sosedih nemogoče.

Poletno šolo so v Portorožu gostili v Visoki pomorski in prometni šoli, ki pogumno vstopa med enakovredne člene slovenske visokošolske verige; organizirali pa so jo še Univerza v Ljubljani, Center za razvoj univerze in Center za pedagoško usposabljanje pri ljubljanski Filozofski fakulteti. Po tem prvem in uspešnem delu naj bi šola prerasla v tradicionalno vsakoletno strokovno posvetovanje.

MIRJAM MUŽENIČ

Kompleks pri Orehu včeraj izročili namenu Industrijsko naselje s 13 malimi podjetji

Pri Orehu v miljski občini so včeraj slovesno izročili svojemu namenu industrijsko naselje Valdadiže. Kompleks obsega 13 hal in osrednjo stavbo za skupnih 6 tisoč kvadratnih metrov pokritih površin, celotno zemljišče, na katerem se razprostira, pa meri 13 tisoč kvadratnih metrov. Nepokrite površine, ki očitno znašajo več kot polovico, so deloma namenjene parkiriščem in notranjim cestnim povezavam, predvsem pa zelenju. Na tak način je Ustanova za tržaško industrijsko cono (EZIT) hotela pokazati, da ni neobčutljiva za ekološke vrednote.

Otvoritvene slovesnosti so se udeležili predstavniki tržaškega gospodarskega in političnega življenja s prefektom Sergiom Vitiello na čelu. Navzoče je uvodoma nagovoril predsednik EZIT Franco Tabacco. Izrazil je predvsem zadovoljstvo, da bo v novem kompleksu v kratkem zaživel 13 malih podjetij in zaposlovalo skupno več kot 100 ljudi, kar prav gotovo ni zanemarljivo v sedanjem vse prej kot spodbudnem tržaškem gospodarskem trenutku. Predsednik EZIT se je seveda pri tem nanašal predvsem na hudo krizo, ki je v teh dneh zajela švedsko železarno, pa tudi na težave obrata Monteshell ter drugih podjetij.

Tabacco je podčrtal tudi nekatere zanimive značilnosti naselja Valdadiže oziroma njegove izgradnje. Načrt za naselje je izdelal inž. Diego Bolloni. Posamezne zgradbe so narejene s prefabriciranimi elementi, opremljene pa so z najsoodobnejšo tehnologijo. V osrednjem poslopju so prostori za skupno uporabo, med temi tudi dvorana s 150 sedeži in prostor za razvedrilo. Kompleks je bil zgrajen v dveh letih, stroški pa so znašali sedem milijard lir, ki jih je v celoti prispevala deželna uprava. Dela so bila opravljena v predvidenem roku in s predvidenimi stroški, še več, porabili so 300 milijonov manj, kot je bilo v prvotnem načrtu.

Načrtovalcem in izvajalcem del ter odgovornim pri EZIT je na včerajšnji otvoritvi čestital prefekt Vitiello, nove prostore pa je blagoslovil domači župnik Gasperutti. Omenimo naj, da bo eno izmed hal zasedlo tudi podjetje Mehanoplast, ki ga vodi znani slovenski podjetnik in javni delavec Jurij Vodopivec iz Milj. Podjetje, ki je doslej imelo svoj sedež v stari industrijski coni, izdeluje orodje za plastične mase, pa tudi neposredno proizvaja plastične izdelke. Trenutno zaposluje 7 ljudi, v novih prostorih pa bo verjetno povečalo svojo dejavnost in s tem tudi odprlo nova delovna mesta.

Številna pomembna upravna vprašanja na predsinočnji seji V dolinskem občinskem svetu dve novi svetovalski skupini

Ob vrsti stvarnih problemov, ki jih je postavil oz. obravnaval dolinski občinski svet na predsinočnji seji, bo tokrat srečanje ostalo v zapisniku kot tisto, na katerem sta se že obstoječim svetovalskim skupinam pridružili še dve. Dva svetovalca Občine Dolina sta namreč ob tej priložnosti najavila svoj odstop od političnih strank, za katere sta kandidirala na prejšnjih upravnih volitvah. Vili Vörse se »poslavlja« od Demokratične stranke levice: v občinskem svetu pa bo ostal kot predstavnik neodvisne levice. Utemeljitev k tej odločitvi so nesoglasja znotraj bivše komunistične stranke. Za drugo »novico dneva« je poskrbel Boris Gombač, sedaj že bivši svetovalec Slovenske skupnosti, ki je na zadnji seji občinskega sveta obvestil nastanek nove svetovalske skupine Slovenske narodne stranke.

Kot rečeno pa je bila vsebina predsinočnje seje vsekakor globlja: v običajnih uvodnih sporočilih je župan Mrino Pečenik posvetil najprej pozornost bližnji Sloveniji, ki v teh dneh praznuje svoje prvo leto kot samostojna, suverena evropska država. Obsodil je tudi vojne grozote v Bosni in Hercegovini in pozval občane, da prispevajo svojo pomoč tudi s pomočjo posebnih tekočih računov (poštnega

in bančnega pri Agenciji Tržaške kreditne banke pri Domju), ki ju je v ta namen posebej odprla občinska uprava.

Po daljšem času bo septembra spet na vrsti odprta meja: tako so se dogovorile občinske uprave sosednjih slovenskih občin v Sežani in Kopru, pobudo pa bo dopolnila še okrogla miza na temo urejanja in zaščite kraškega teritorija. Obenem pa bo ob tej priložnosti na vrsti tudi srečanje med ekipama prostovoljnih gasilcev in civilne zaščite.

Župan Pečenik je med drugim poročal tudi o srečanjih, ki jih je občinska uprava imela pred nedavnim z novizvoljenim predsednikom tržaške turistične ustanove Eliom Tafarom in z deželnim odbornikom za krajevne ustanove Barnabo. Z le-tim je bil govor v prvi vrsti o možnostih razširitve območja Kraške gorske skupnosti tudi na ostale dele dolinske občine, s posebnim poudarkom na reorganizacijo KGS v smislu zakona 142.

Dolinska občina se je glede uporabe slovenskega jezika v javnosti pismeno zavzela pri raznih ustanovah in tudi časopisu, da bi opozorila na napačno navajanje izvirnih imen vasi, kot je na primer Pesek, ki ni bil nikoli preime-

novan v »Pese«. V tem duhu je župan posegel tudi pri novi poštni upravi, da bi bili napisi na novem sedežu pošte v Dolini vsi tudi v slovenščini, vključno z dvojezičnim napisom na pročelju.

V zadnjih mesecih je Dolinska občina pripravljala tudi dve pobudi, ki sta namenjeni mlajšim oz. starejšim občanom. Tako se bo že 2. julija začel vsakoletni poletni center za 52 prijavljenih otrok, septembra pa je predvideno enotedensko letovanje na obali Emilije Romagne za upokojence nad 60. letom starosti.

V prvem tednu julija bo Dolinska občina izpolnila tudi nekajmesečno obljubo o javnem sestanku z vaščani Doline. Občinski svet pa je na seji v sredo zvečer soglasno podprl tudi resolucijo, v kateri izraža kritično mnenje o tržaškem političnem svetu, ki ne posveča dovolj pozornosti gospodarskim težavam našega mesta. Dokument, ki so ga včeraj dopoldne brzojavili predsedniku deželne vlade, pristojemu odborniku in drugim pristojnim organom, je sad tudi obiska delegacije škedenjske železarne: dopis tako izraža vso solidarnost Dolinske občine do delavcev železarne, ki zaradi neizpolnjenih obljub o sanaciji in gospodarski rasti resno tvegajo odpu-
DAMIANA OTA

Na 44. tržaškem vzorčnem velesejmu je bil včeraj Dan Hrvaške Hrvaška v iskanju tujega kapitala

Predsednik Gospodarske zbornice Hrvaške Ivica Gazi se je znašel včeraj pred resnično težko nalogo: na srečanju v okviru Dneva Hrvaške na 44. tržaškem vzorčnem velesejmu je moral prepričati (ali pa vsaj skušal prepričati...) italijanske gospodarstvenike, naj investirajo na Hrvaško. Če bi mu uspelo, bi pomenilo, da bi spraval na glavo vse gospodarske teorije, kar pa je bilo, tudi za takega strokovnjaka, kakršen je Gazi, nemogoče.

Gospodarstvo živi in uspeva na trdnih tleh, oklepa se gotovosti. Vsak vetrček pomeni zanj nevarnost, vojni vihar, ki vihari tačas po Hrvaški, gotovo smrt ali pa samomor. Če k temu viharju dodamo še politično nestabilnost in zakonsko neurejenost, je odgovor na vprašanje, ali je Hrvaška s svojim družbeno-političnim in gospodarskim kaosom vabljava za tuj kapital, na dlani: ne.

In vendar: Gazi je skušal dokazati obratno. Dejal je, da je hrvaško gospodarstvo vedno mnogo po-

menilo v jugoslovanskem okviru, zatem pa se je dokaj vitimistično spomnil na vse težke trenutke, ki jih je moralo prestati hrvaško gospodarstvo v zadnjih desetletjih: samoupravljanje ga je obubožalo, Marković ga je izžemal, srbokomunisti so ga hoteli uničiti. Kljub tem težkim preizkušnjam hrvaški gospodarski sistem ni klonil, mor-

da je le klecnil pod rušilno močjo granat. Dokazal pa je, da je trdoživ, da si lahko opomore, za kar pa potrebuje nekaj časa in — seveda — tujo pomoč.

Ves Gazi je v posegi njegovih sodelavcev so bili dejansko klic po tuji pomoči. Hrvaški podminister za turizem Šimac je klavarno ugotovil, da letos s turis-

tično sezono ne bo nič, priporočil pa se je za prihodnje leto. Svetovalka za zunanjeekonomske stike Konjevodova je orisala ugodnosti, ki jih nudi hrvaška zakonodaja tujim investitorjem (sedanji zakon o davkih stimulira vlaganje iz tujine, saj plača tuj investitor polovico davkov manj od domačega vlagatelja). Prav pri tem vprašanju pa se je zapletlo. Hrvaška je namreč prevzela zakon o tujem investiranju, ki je veljal že v bivši Jugoslaviji. Le-ta daje tujemu vlagatelju možnost, da prevzame investirani kapital. Sedaj pripravlja lastni zakon. Hrvaški predstavniki so vsekup zagotavljali, da bo tudi novi hrvaški zakon predvideval take ugodnosti, kljub zagotovitvam pa riziko vseeno obstaja, vsaj dokler ne bo vse lepo črno na belem zapisano...

Na sliki (foto Magajna) hrvaški gospodarstveniki med včerajšnjo tiskovno konferenco na velesejmu ob Dnevu Hrvaške.

Zadnje priprave na občni zbor Glasbene matice

Upravni odbor Glasbene matice je svojo zadnjo sejo namenil skrajno izključno pripravam na izvedbo rednega občnega zbora ustanove, ki bo v ponedeljek, 29. t.m., v prostorih GM v Ul. R. Manna. Na začetku seje je upravni odbor ugotovil, da je bil na več prejšnjih sejah in po podrobni razpravi dokončno izdelan osnutek predloga za nov pravilnik šole GM, ki je že bil izročen v razpravo tudi učiteljskemu zboru. Nadaljuje se tudi delo za pripravo novega statuta.

V zvezi s pripravami na občni zbor je upravni odbor poslušal najprej informacijo nadzornega odbora, nato pa predloge, ki jih je pripravila ožja delovna skupina, ki je bila ustanovljena na eni prejšnjih sej prav za pripravo občnega zbora.

V razpravi, ki se je dotaknila vrste odprtih ali nerešenih vprašanj in problemov, s katerimi se je moral upravni odbor ukvarjati v minulem letu, zlasti pa v zadnjem obdobju zaostrenega sindikalnega spora, so člani upravnega odbora predloge ožje delovne skupine v glavnem potrdili. Poseben poudarek v razpravi pa je bil na vprašanju nujno potrebne okrepitve prizadevanj za podpiranje šole GM, seveda v sodelovanju z obema osrednjima slovenskima organizacijama in vso zamejsko javnostjo, predvsem s pritiskom na deželno upravo, da se tudi ona odločno zavzame za podpiranje šole GM in s tem zagotovi tudi vnaprej zadosten in reden dotok finančnih sredstev. Izražena je bila nadalje želja, da bi v Gorici prišlo res čimprej do združitve obeh glasbenih šol: šole GM in šole Centra za glasbeno vzgojo »Emil Komel«, kot je bilo nakazano že na zadnjem občnem zboru. Padel je tudi predlog za poimenovanje šole GM po tržaškem skladatelju Mariju Kogoju ob 100-letnici njegovega rojstva.

Ponedeljkov občni zbor GM bo potekal po ustaljeni praksi z izvolitvijo delovnega predsedstva, po statutu predvidenih komisij, poročili predsednika, tajnika, blagajnika in nadzornega odbora s predlogom za razrešnico staremu odboru ter z izvolitvijo novega pravnega in nadzornega odbora. Začel se bo ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju. (jk)

Zadruga GRMADA - DEVIN
MPZ Fantje izpod Grmade
Dekliški zbor Devin

vabijo na

IV. revijo pevskega zborov
PESEM V ZALIVU

ki bo jutri, 27. t. m., ob 21. uri pred stranskim krilom devinskega gradu.

V primeru slabega vremena bo revija v OŠ v Devinu.

**SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE**

Sergej Verč - Boris Kobal

IME MU BO JUST

Režija Sergej Verč

Igrata POLONA VETRIH
in BORIS KOBAL

Predstavi na prostem:

v nedeljo, 28. junija, ob 21. uri v
Mačkollah - Borov gozdček

v ponedeljek, 29. junija, ob 21. uri
v Trebčah - Ljudski dom

Moški pevski zbor
Vasilij Mirk
Prosek-Kontrovel

priredi

jutri, 27. t. m., ob 20.30

**CELOVEČERNI
KONCERT**

v Kulturnem domu na Proseku.

Vabljeni.

KD Skala

prireja

**celovečerni koncert
tržaškega okteta**

v Gospodarski zadrugi v
Gropadi, danes, 26. t. m., ob
20.30.

Vabljeni!

Od ponedeljka sto mladih v Ptuj na počitnicah Dijaškega doma

Vsi, ki so se vpisali za letošnje letovanje v Ptuj, ki ga prireja Dijaški dom Srečko Kosovel v Trstu, odhajajo na počitnice tokrat z avtobusi in sicer s trga Oberdan v ponedeljek zjutraj točno ob 8. uri.

Kot nam je povedala vzgojiteljica v Dijaškem domu Sonja Babič, ki bo te poletne počitnice tudi vodila, imajo letos skupno 101 vpisanega od 7. do 17. leta starosti. »Prvič gremo na počitnice iz mestnega središča; prvič se bomo odpeljali v Ptuj z avtobusi; prvič bodo počitnice skupno preživljali vsi, od najmanjših pa do že zrelih fantov in deklet. Ker gremo v izredno lep kraj, s prekrasno okolico, z možnostjo nič kolikih zanimivih izletov, menim, da bodo udeleženci počitnic zadovoljni. Lani smo počitnikovanje, zaradi razmer v Sloveniji, kjer je komaj nekaj časa prej tekla še vojna, preselili na naše področje. Pred tem smo počitnikovali na Dolenjskem, v Grumu pri Novem mestu. Tudi tam je bilo lepo in imajo na tiste dneve naši gojenci zelo lepe spomine.«

Tokrat gredo vsi skupaj v Ptuj, lepo mesto v bližini Maribora in avstrijske meje. Mlade bo spremljalo 15 vzgojiteljev, med katere so všteti tudi spremljevalci prizadetih otrok.

»Pravega načrta o tem, kaj vse si bomo v času 14-dnevnega bivanja ogledali, še nismo izdelali. Toda že samo mesto je zelo zanimivo, potem je tu še Ptujski grad, pa tudi okolica je vredna ogleda.«

Ptuj je znan po svojem vinogradništvu in kletarstvu, po svojih letnih sejmi, po pustnih običajih, po izredno dragocenih spomenikih, po samem središču mesta s Prešernovo ulico, kjer je tudi zbirališče mladine. V bližini so tudi znane Ptujске toplice, kjer je mogoče zdraviti razna revmatska obolenja, neuropatije itd., kar pa si bodo naši počitnikarji lahko samo ogledali, saj so vsi pri najboljšem zdravju.

O tem, kako bodo počitnice potekale, bomo še sproti poročali in, če bo le mogoče, bomo naše počitnikarje tudi obiskali, kot je bila to vedno naša navada. Sedaj pa vsem srečno pot in srečen začetek počitnic.

NEVA LUKEŠ

Delavci škedenjske železarne ne vedo, če bodo sploh prejeli plače

Dopolnilna blagajna za 750 oseb

Upanje uslužbencev škedenjske železarne, da bi ohranili svoja delovna mesta, iz dneva v dan bolj kopni. Ravnatelj podjetja Felice je včeraj seznanil tovarniški svet, da se je vodstvo železarne odločilo za vpis 750 uslužbencev v dopolnilno blagajno; nadalje je sklenilo, da bo dokončno ustavilo stroje v železarni, do včeraj pa ni vedelo, ali bo lahko v ponedeljek izplačalo delavcem junijsko plačo. Sestanek z ravnateljem je bil skratka pravcati začetek konca za več kot stoletni škedenjski obrat.

Včerajšnji dan se je začel za delavstvo železarne klavrno in žalostno. V sredo, ko je odhajal s sodišča, jim je zasebni lastnik podjetja, furlanski »železar« Pittini, obljubil, da se bo udeležil včerajšnje skupščine v prostori železarne. Delavci so zahtevali njegovo prisotnost in izsilili obljubo, da bi iz njegovih ust izvedeli, zakaj se je v zadnjem trenutku odrekel zvišanju glavnice, s katerim bi lahko še rešili železarno, potem ko je pred tednom dni zagotavljal delavskim predstavnikom, da je pripravljen storiti svoje za prebroditev sedanje krize.

Včeraj zjutraj Pittinija ni bilo na spregled. »Držal je obljubo na isti način, kot je pred tremi leti obljubljal, da bo z njim železarna ponovno zaživela,« je bil komentar enega od sindikalistov. »Cavaliere« iz Osopa je poslal inženirju javnega partnerja Adaniju brzojavko, ki jo je le-ta prebral delavstvu. V telegramu se Pittini oprostja, ker se zaradi nujnih obveznosti ni mogel udeležiti skupščine...

Dopoldanska skupščina je tako potekala v vročem ozračju. Zaposlene sta najbolj žulili dve vprašanji: delovanje strojev in junijske plače. Zavedali so se, da bi pomenila

ustavitev strojev konec proizvodnega procesa in s tem konec železarne. Zato so od vodstva zahtevali, naj zagotovi delovanje strojev, vsaj s minimalno močjo. Ta zahteva je bila dejansko le retorična, saj je železarna prekinila proizvodnjo že v ponedeljek, en plavž je popolnoma ustavljen, delo v drugem pa počasi zaustavljajo. Prenovljeni železarski »biser«, ki so ga odprli pred manj kot letom dni, in ki je zmogel vsakih 55 minut vlititi 70 ton jekla, se je ta teden prenehal bleščati...

Delavce je seveda močno zanimalo, ali bodo prejeli junijske plače. Ko je podjetje zašlo v hudo krizo, je postalo izplačilo mezd vprašljivo. Na skupščini je ostalo vprašanje nedorečeno; nekoliko ga je »osvetlilo« popoldansko srečanje med ravnateljem podjetja Felicejem, tovarniškim svetom in predstavniki pokrajinskega sindikalnega tajništva CGIL, CISL, UIL.

Če je bila skupščina uslužbencev vroča, je bilo pa popoldansko srečanje za predstavnike delavcev prava ledena prha.

Ravnatelj Felice je seznanil delavce in sindikaliste o sledečih sklepih vodstva. Podjetje je zaprosilo pristojne organe za vpis 750 uslužbencev v dopolnilno blagajno. Ta ukrep naj bi prizadel 600 delavcev in 150 uradnikov. Na podlagi tega ukrepa bi v škedenjskem obratu zaprli vse proizvodne objekte razen centrale koksatega premoga. V tej centrali je zaposlenih 215 uslužbencev, na delovnem mestu pa naj bi ostali še tisti delavci, ki so jim poverjena obvezna vzdrževalna dela objektov.

Ravnatelj Felice včeraj ni vedel povedati, ali bodo lahko uslužbenci v ponedeljek prejeli junijske plače. Podjetje se je znašlo tudi

glede likvidnosti v hudi stiski. Potem ko se je razvedelo o krizi, ki je razmajala temelje škedenjski železarni, so banke iz previdnosti preprosto zaprle svoje blagajne podjetju. Le-to se je znašlo takorekoč brez denarja, tisti, ki bodo vse to »plačali«, pa so že spet delavci.

Sklepi podjetja so pretresli sindikalne predstavnike delavcev, pa čeprav so jih le-ti pričakovali, potem ko tudi poseg političnih oblasti in deželni upraviteljev ni kdove kaj zalegel. Sindikalni predstavniki bodo jutri ob 7. uri seznanili uslužbence s sklepi podjetja, nakar se bodo skupno domenili za nadaljnje sindikalne akcije za obrambo delovnih mest, ki pa postaja iz dneva v dan težja.

Sindikalisti so že pred včerajšnjim srečanjem namignili na protest, ki naj bi zajel vse mesto, da bi tako postala škedenjska železarna vsetržaški problem. Tisoč neposredno in drugih petsto posredno ogroženih delovnih mest pomeni za tržaško industrijo ogromno breme, h kateremu bi se lahko kaj kmalu še pridružili bremenom drugih dveh obratov, ki plujeta tačas v nevarnih gospodarskih vodah: tržaškega Arzenala in Tovarne velikih motorjev.

Med številnimi političnimi silami, ki so v teh dneh izrazili svojo solidarnost delavcem škedenjske železarne, je tudi Slovenska skupnost. Pokrajinsko vodstvo SSK je na svojem zadnjem zasedanju posvetilo temu vprašanju posebno pozornost in je izrazilo prizadejo solidarnost z vsemi, ki tvegajo, da bi izgubili svoje delovno mesto, in se obvezuje, da bo napravilo vse, kar je v njegovi moči, da bi podjetju zagotovilo produktivno bodočnost.

Delavci iz FJK na palermški manifestaciji proti mafiji

V Palermu bo jutri vsedrjavna manifestacija proti mafiji, ki jo prireja vsedrjavno vodstvo sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL. Manifestacije se bodo udeležili tudi delavci in sindikalisti iz naše dežele, ki bodo jutri zarana odpotovali v Palermu s čarterskim poletom.

Ob tej vsedrjavni manifestaciji je deželno vodstvo sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL sporočilo, da so v zadnjih dneh na delovnih mestih priredili številne skupščine in informativna srečanja, da bi seznanili delavstvo z nameni manifestacije, obenem pa je tudi stekla prostovoljna nabiralna akcija za kritje stroškov za prevoz udeležencev s Severa na manifestacijo v Palermu. Deželni tajniki CGIL Pasqual, CISL Patuanelli in UIL Adele Pino so ob jutrišnji protestni prireditvi omenili njen velik moralni in družben pomen. Zahteve italijanskih delavcev so jasne: pravna država naj organizirano nastopi proti mafiji, novi parlament naj sprejme zakone, ki naj omogočajo vpogled v javna dela, obenem naj pride do novih prijemov pri pomoči italijanskemu Jugu.

Sindikalna zveza iz naše dežele se je tudi sporazumela s sindikalno zvezo Tridentinskega-Južne Tirolske, da bi skupno organizirali potovanje na palermško manifestacijo. Delavci iz naše dežele bodo odpotovali na Sicilijo z letališča pri Benetkah ob 6.30, v Palermo pa bodo prispeli ob 8. uri. Vrnili se bodo zvečer ob 23.50 (vedno v Benetke).

V nedeljo krene iz našega mesta štafeta miru

»Ustavimo vojno, zgradimo solidarnost« pod tem geslom bo v nedeljo zjutraj iz Trsta krenila štafeta miru, ki bo po večdnemv popotovanju po Italiji devetega julija prišla Rima. Mirovno pobudo prireja Zdrženje za mir, sindikat ACLI in združenje ARCI. S štafeto, ki bo obiskala vsa večja mesta v severni in srednji Italiji, želijo organizatorji zelo vidno opozoriti javnost na izredno pereč položaj v republikah bivše Jugoslavije, istočasno pa pozvati vse, naj prispevajo v razne solidarnostne sklade za vse žrtve vojne vihr. Štafeto miru bodo med drugimi ponesli vsedrjavni predstavniki združenj, ki pobudo organizirajo, pa tudi parlamentarci in kulturniki. V tiskovnem sporočilu organizatorji opozarjajo na pomembno dejstvo, da je bilo kot mesto, v katerem se začne pot štafete miru, izbran Trst.

Po mnenju Ravallija in Rinaldija morajo vsi svetovalci govoriti le italijansko

Negotovost pred sejo občinskega sveta

Ob začetku drevišnje, umestitvene seje tržaškega občinskega sveta bo vsaka svetovalska skupina imela na voljo deset minut, da v strnjeni obliki poda svoja stališča: tako je odredil krščanskodemokrat Dario Rinaldi, ki bo v svojstvu starejšega svetovalca vodil prvo sejo oziroma vsa zasedanja občinskega sveta do izvolitve župana. S tem je Rinaldi, ki je v prejšnjih dneh uradno odstopil s mesta deželnega odbornika za finance, skušal preprečiti ali vsaj zmanjšati možnosti, da bi se politična razprava v celoti odvijala izven dvorane občinskega sveta; zakon o krajevni avtonomiji sicer predvideva, da se razprava začne, ko je svetu predložen program z navedbo kandidatov za župana in odbornike. Glede rabe slovenščine v svetu pa je bil Rinaldi izredno jassen, ko je dejal, da lahko občinski in pokrajinski svetovalci na sejah govore izključno v italijanski. Povsem isto tezo zagovarja izredni komisar tržaške občine

Ravalli, ki je v dopisu svetovalki Demokratične zveze Anamariji Kalc »obžaloval, da ne more ugoditi njeni želji, da bi v občinskem svetu govorila v slovenščini« in se pri tem skliceval na zakonska določila, mednarodne sporazume in stališča ustavnega in kasacijskega sodišča ter državnega sveta (sicer je Kalčeva že uradno povedala, zakaj na prvi seji ne namerava govoriti v slovenščini). Dosledno zagovarjanje jezikovne enakopravnosti, ki jo določa italijanska ustava, pa je napovedal Samo Pahor, ki je bil kot neodvisen izvoljen na listi Slovenske skupnosti. Samo Pahor je tudi poravnal svoj finančni dolg z občinsko upravo (plačilu glob in davkov sicer nikoli ni osporaval, zavračal je uradne akte, ki so bili izpolnjeni izključno v italijanski), ob tem pa je izjavil, da »bo proti vsem kršitvam jezikovne enakopravnosti prisiljen postopati na kazenski ravni«.

Javni rabi slovenščine oziroma kršitvam naravnih in ustavnih

pravic slovenske narodnostne skupnosti je skoraj v celoti namenjeno tiskovno sporočilo pokrajinskega vodstva Slovenske skupnosti. Uvodoma vodstvo stranke ocenjuje kot zelo zaskrbljujoče dejstvo, »da v trenutku, ko že težko prizadeto tržaško gospodarstvo pestijo novi hudi udarci, vodstva političnih strank trosijo čas za to, da umetno in celo protizakonito ustvarjajo probleme v zvezi z izvajanjem naravnih in ustavnih pravic slovenske narodne skupnosti«. Na seji so tudi ostro obsodili dogajanje na prvi seji pokrajinskega sveta in pri tem posebej obžalovali, da je prišlo — kot vse kaže — do kršenja pravilnika in to ob zavrnitvi resolucije Stojana Spetiča, ki je zadevala uporabo slovenskega jezika. »SSK namerna razvoj dogodkov še bolj poglobiti in bo sprejela vse ukrepe, ki bodo na voljo, da bi bila pravica spoštovana«.

V naslednjem odstavku tržaško vodstvo SSK izraža svoje stališče o

zadržanju in vlogi, ki naj bi ju v tržaškem občinskem svetu imel Samo Pahor. Najprej mu izraža polno solidarnost, ker »je bil že takoj ob začetku svojega mandata tarča hudih groženj, napadov in podtikanj. Kot je že sam najavil, je prof. Pahor že poskrbel, da bi s formalnega vidika uredil svoj položaj ob tržaške občinske uprave. Ker mu zakon prepoveduje, kot občinskemu svetovalcu, upravne in civilne spore z občinsko upravo, bo proti kršitvam jezikovne enakopravnosti prisiljen postopati na kazenski ravni. Ob polnem spoštovanju zakonov v občinskem svetu si bo prizadeval za polno spoštovanje pravic slovenske narodne skupnosti, in to tudi v korist celotne tržaške stvarnosti, saj neurejen položaj slovenske manjšine zastuplja ozračje in otežkoča rast tudi na drugih področjih. SSK ob tem poudarja svojo pripravljenost na dialog in konstruktivno soočanje z vsemi demokratičnimi silami, ki so zastopane tako v tržaškem občinskem kot pokrajinskem svetu.«

Z uradnim odstopom Rinaldija iz deželnega odbora (vsekakor ostaja član deželnega sveta) so se seveda še podkrepile govorice, da misli resno kandidirati za tržaškega župana. Istočasno pa so se začela že uganjanja-napovedi, kdo bo zasedel njegovo mesto v deželni vladi. Zelo verjetno bo šlo za vrtljak v vrstah veljakov KD (za prvim mestom se namreč odpirajo druga, ker bo šlo za premike). Medtem se počasi izteka rok, ki ga ima občinski svet na voljo, da sestavi odbor in se izogne zelo konkretni nevarnosti ponovnih volitev.

Sprejem ob prvem rojstnem dnevu samostojne in neodvisne Slovenije

V veži Kulturnega doma v Trstu je bil sinoči sprejem ob prvem prazniku slovenske državnosti. Sprejem je priredil slovenski konzul v Trstu Jože Šušmelj, udeležili pa so se ga številni predstavniki tržaškega oziroma deželnega političnega, kulturnega, gospodarskega in sploh javnega življenja, tako italijanskega kot slovenskega. Večer je s krajšim nastopom popestril Tržaški oktet.

Na sliki (foto Magajna): slovenski zunanji minister Rupel (sprejema se je udeležil tudi minister za Slovence po svetu Prunk), senator Darko Bratina in konzul Šušmelj se z drugimi gosti zadržujejo v pogovoru.

Tržaška prefektura opozarja na stalno nevarnost požarov

Tržaška prefektura ob začetku poletne sezone poziva vse državljane k sodelovanju proti nevarnosti gozdnih požarov. Pri tem navaja zaskrbljujoč podatek, po katerem je v obdobju januar-marec 1992 v Italiji izbruhnilo kar 3.247 požarov, dvakrat več kot v istem obdobju pred letom dni. Ti požari so zajeli skupno 19.726 hektarov površin, medtem ko so jih v prvih treh mesecih lani 9.437. Pri tem je bilo opustošenih več kot 10 tisoč hektarov gozdov.

Tržaška prefektura ob navajanju teh podatkov podčrtuje, da gre za ogromno škodo, ki bi jo večkrat bilo mogoče preprečiti z odgovornejšim ravnanjem. V tem smislu tudi opozarja na zeleno številko 1678-43044, ki jo je mogoče klicati brezplačno in prek nje opozoriti gasilce na izbruh požarov.

Finančni stražniki na mejnem prehodu pri Pesku prestregli dva hrvaška državljana-tihotapca

Kontrola finančne straže na raznih mejnih slovensko-italijanskih prehodih je zadnje čase še posebej vestna, o čemer pričajo razne zaplembe orožja, mamil ali ukradenega blaga. O zadnjih tovrstnih posegih poročajo z mejnega prehoda pri Pesku, na katerem so finančni stražniki prestregli hrvaškega državljana, ki pa je zaposlen v Nemčiji, ko je skušal v avtomobilu preko meje prepeljati 84 nabojev in velik nož. Orožje so zaplenili, moškega pa prijavili sodnim oblastem.

Vedno preko istega mejnega prehoda pa je drugi hrvaški državljan skušal s ponarejenim mednarodnim vozniškim dovoljenjem v Slovenijo prepeljati ukradeni avtomobil (ugotovili so, da je bil ukraden v Latini 20. junija). Tudi njega so finančníki prijavili sodišču, imen prijavljenih pa niso javili.

26. 6. 1991

26. 6. 1992

Minilo je leto odkar nas je zapustil naš dragi

Stanko Radovič

Z žalostjo v srcu se ga spominjajo žena Divina, sin Mario in hči Mara z družinama.

Tudi letos vrsta prireditev na Gradu sv. Justa

Poletna kulturna ponudba Trsta je kronično revna. V teh dneh se sicer vrstijo uprizoritve v okviru festivala operete, vendar to prav gotovo ne more zadovoljiti vseh okusov. Po povprečni Pietrijevi opereti »Zbogom, mladost«, ki jo bodo posneli za drugo mrežo italijanske radiotelevizije, bo jutri premiera znane operete Roberta Stolza »Pomladna parada«, ki je doživela tudi dve uspešni filmski verziji z Deanno Durbin in Romy Schneider.

Da bi nekoliko razgibala tržaške poletne večere, je občinska uprava v sodelovanju z odborom »Trst 2000« izoblikovala program prireditev, ki se bodo od srede, 1. julija, vzvrstile na Gradu sv. Justa in bodo obsegale razne filmske, glasbene in gledališke predstave. Naslov tega mešanega sklopa prireditev je »Straordinario estivo«. Zadevo so včeraj uradno predstavili na tiskovni konferenci v prostorih Ustanove za turistično promocijo.

Na filmskem področju je predvidena nekakšna revija ameriških filmov devetdesetih let. V tem okviru bodo predvajali filme nekatere najbolj znanih in uspešnih režiserjev današnjega časa, kot so Oliver Stone, David Lynch, Martin Scorsese, Woody Allen, Spike Lee in Gus Van Sant.

V programu tržaške poletne manifestacije je tudi prikaz današnjega najbolj tipičnega italijanskega komičnega gledališča. Gostje večerov na Gradu sv. Justa bodo nekateri igralci, ki jih širša javnost pozna zlasti iz raznih televizijskih oddaj. Med temi naj omenimo Sabino Guzzanti, ki se bo predstavi-

la s svojo zadnjo predstavo »Con fervido zelo«, Enza Jannaccija, Paola Rossija in Lucio Vasini. Posebej velja omeniti Giobbeja Covatto, ki bo s svojo melanholično ironijo nastopil v predstavi »Parabole iperbolie« v režiji Stefana Sarcinellija, ter prav tako uveljavljenega komika mlajše generacije Alessandra Bergonzonija, ki bo nosilni steber predstave »Anghingo« v režiji Claudia Calabròja. Tem bo treba dodati še nekatera »presenečenja«. Prireditelji vsekakor napovedujejo veliko zabave in razvedrila.

Na glasbenem področju bo nekaj zanimivih koncertov lahke glasbe in jazza. Med vidnejšimi gosti bo Ligabue in Pitura Freska, za nekoliko bolj zahtevno publiko pa bosta nastopila Josef Zawinul ter James Taylor Quartet. V okviru prireditev, ki se bo zaključila avgusta, bo letos peta izvedba revije mednarodne »blues« glasbe.

Številni koncerti lahke in jazz glasbe od Verone do Ljubljane

Venditti drevi v Vili Manin

Poletna sezona koncertov lahke glasbe bo letos precej bolj skopa od prejšnjih. Pop in rock koncerti beležijo vedno bolj skromen obisk, tako da so mega koncerti postali skoraj prava redkost. Neuspeh zimskih in spomladanskih koncertov v naši deželi so organizatorje svarili pred večjimi in dražjimi nastopi tujih zvezd, tako da bodo šadione in travnike naše dežele v glavnem obiskali italijanski glasbeniki.

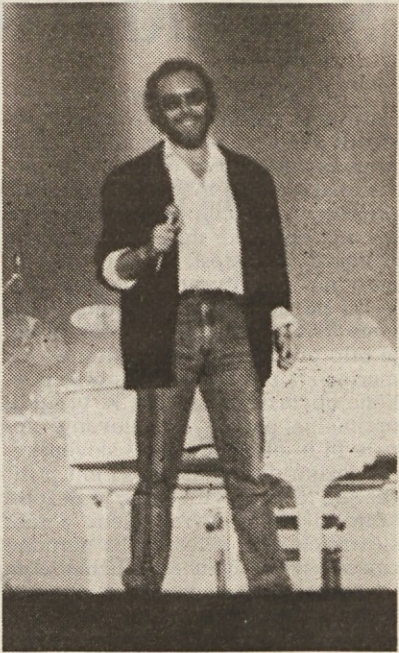
Danes zvečer bo prelepo prizorišče Vile Manin v Passarianu gostilo najbolj pričakovani koncert italijanske glasbe in sicer nastop rimskega kantavtorja Antonella Vendittija.

Priljubljeni Venditti je s petjem začel pred dvajsetimi leti, ko je skupaj z De Gregorijem pel v Folk Studiju in posnel prvo ploščo Theorius Campus. Tej je sledila vrsta uspešnic, katerih vezna nit sta bila socialna angažiranost in

obsodba protislovij italijanskega sistema. Kot večina kantavtorjev je tudi Venditti v zadnjih letih opustil angažiranost v svojih pesmih in pripravil bolj sproščena besedila, ki jih zasledimo v albumih Cuore in predvsem v zadnjem Benvenuti in Paradiso. Letošnja turneja je povsod žela velik uspeh in tudi za koncert v Vili Manin, ki se bo pričel ob 21.30, lahko predvidevamo prepričljiv uspeh.

Posebno zanimivi so najavljeni koncerti jazz glasbe. Po koncertu, ki ga je Jan Garbarek imel v sredo v bližini Trevisa, se je včeraj v Veroni začel festival Verona Jazz 92. Drevi bodo nastopili James Carter ter orkestri Cab Callowaya in Maria Bauze, jutri pa bomo lahko poslušali Milford Graves Trio, skupino Bold Souls in Wyntona Marsalisa. Prihodnji teden bodo središče jazz scene Križanke v Ljubljani: 33. jazz festival bo v ponedeljek gostil kitarista Al di Meolo, v torek 30. junija brata Michaela in Randyja Breckerja; kvartet Gerija Allena bo nastopil v četrtek, prireditev pa bo sklenil v petek, 3. julija brazilski mojster Gilberto Gil. Brazilske ritme bomo lahko poslušali od nedelje, 5. julija dalje tudi v Čenti, kjer bo drugi festival brazilске glasbe otvoril nastop kantavtorja Djavana.

Robert Fripp in David Sylvian bosta nastopila jutri, v soboto, 27. junija v Bassanu. Mojstra sodobne sperimentalne glasbe bosta predstavila koncert popolnoma novih skladb z naslovom "The First Day".

Italijanski šadioni bodo v prihodnjih dneh prizorišče najbolj pričakovanih poletnih koncertov. Trenutno najbolj popularna rock skupina Gun'n'Roses bo nastopila jutri v Turinu, Elton John in Eric Clapton bosta v ponedeljek 6. julija na stadionu v Bologni, medtem ko bo istega dne v Monzi nastopil Michael Jackson, Angleška skupina Genesis pa bo gostovala 18. julija v Turinu.

Koncertna sezona v naših krajih nam za prihodnje tedne ponuja tudi nastope kantavtorjev Enza Jannaccija in Ligabueja, skupin Pitura Freska ter Elio e le Storie tese, Anne Oxe, Joe Cockerja in skupine Fishbones, o vseh teh pa bomo poročali naknadno.

AWS

Likovna delavnica v Polževem

Na Polževem pri Višnji gori se je včeraj začela dejavnost poletne likovne delavnice, ki jo kot vsako leto prireja Zveza kulturnih organizacij Slovenije. Gre za zanimivo pobudo, ki vzbuja pozornost ne le likovnih umetnikov ter vseh tistih, ki bi se z likovno umetnostjo radi spoprijeli, temveč tudi širše javnosti. Letošnja likovna delavnica bo potekala do petka, 3. julija. Udeleženci, ki prihajajo iz različnih koncev Slovenije, delajo v hotelu Polžev in v bližnji okolici, v stiku s čudovito naravo, ki

stimulira navdih. Letošnjo delavnico vodi akademski slikar Dušan Fišer, tema pa je transformacija predmeta (danosti) v abstrakcijo kot možnost in način likovnega izražanja. Izhodišče je, kot rečeno, narava in predmeti v njej, ki jih s transformacijo ali lastno interpretacijo prevajamo v nove likovne podobe (tvorbe), ki nimajo neposredne zveze z resničnostjo, a odražajo notranja videnja in počutja. Gre skratka za iskanje lastnega izraza in preverjanje lastnih možnosti.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.50 Aktualno: Unomattina, vmes (8.00, 9.00, 10.00) dnevnik 1
10.05 Film: La duchessa dell'Idaho (glas., ZDA 1950)
11.55 Nan.: E' proibito ballare
12.25 Vreme in dnevnik 1
12.35 Nanizanka: La signora in giallo (i. A. Lansbury)
13.30 Dnevnik in Tri minute
14.00 Film: Un avventuriero a Tahiti (kom., Fr.-It. 1966, r. Jean-Paul Belmondo)
15.40 Mladinski variete: Big!
17.40 Odprti prostor
18.00 Dnevnik 1
18.10 Variete: Aspettando Uofortuna
18.20 Glasba: Notte rock
18.50 Dok.: Atlante DOC
19.40 Aktualno: Il naso di Cleopatra
19.50 Vreme in dnevnik
20.10 EP v nogometu: Nemčija-Danska (finale)
22.10 Dnevnik
23.35 Aktualno: Droga, kaj storiti? (vodi Claudio Sorrentino)
24.00 Dnevnik in vreme
0.30 Rubrika opolnoči
1.05 Kongske dirke
1.10 Film: Safari Express (kom., It. 1976)

RAI 2
7.00 Nanizanke in risanke
9.30 Nanizanka: Il dottor Dogie Howser
9.55 Film: Divieto d'amore (kom., ZDA 1959)
11.15 Aktualno: Galathea
11.30 Kratke vesti
11.35 Nan.: Lassie, 12.10 L'arca del dottor Bayer
13.00 Dnevnik - ob trinaestih
13.20 Gospodarstvo, rubrika o medicini in vreme
13.45 Nad.: Stagioni, 14.35 Santa Barbara
15.20 Aktualno: Ristorante Italia (vodi A. Clerici)
15.35 Film: Chimera (kom., It.)
17.30 Kratke vesti
17.35 Nan.: Un giustiziere a New York, šport
18.20 Športne vesti
18.35 Nan.: Il commissario Köster
19.35 Vreme in dnevnik
20.15 Športne vesti
20.30 Film: Abbracciami forte (kom., ZDA 1986, r. Michael Miller)
22.15 Variete: Viva Hollywood! (vodi D. Piombi)
23.15 TG 2 - Pegaz
23.55 Vesti, vreme, horoskop
0.05 Filmske novosti
0.15 Nočni spored

RAI 3
7.00 Sat News
10.55 Šport: kolesarska dirka po Bazilikati, 11.10 baliranje, 11.30 kanu
12.00 Kratke vesti iz Milana
12.05 Film: Una domenica d'agosto (kom., It. 1949)
14.00 Deželne vesti
14.10 Popoldanski dnevnik
14.25 Veliki izvajalci
15.15 Šport: motonavtika off shore, 15.40 22. kolesarska dirka Italije diletantov, 16.20 avtomobilizem F3, 16.40 jadranje
17.00 Popoldan na 3. mreži
17.30 TG3 - On the road
17.45 Pregled tujega tiska
18.00 Dok.: Mare Monstrum
18.45 Derby in vreme
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Risanke: BlobCartoon
19.55 Varieteja : Blob cinico TV, 20.05 Blob
20.25 Film: Un amore una vita (dram., ZDA 1988, r. Taylor Rackford, i. Jessica Lange, D. Quaid)
22.30 Dnevnik ob 22.30
22.45 Aktualno: Milano, Italia - Profondo Nord
23.40 Nan.: Delvecchio
0.30 Dnevnik in vreme

TV Slovenija 1
9.20 Video strani
9.30 Spored za otroke: nad. Skrivnostni otok, 10.20 igrana serija Ko je pomlad (pon.)
10.50 Zelena ura (pon.)
11.50 Poslovna borza
12.00 Poročila
12.05 TV dnevnik BIH
12.50 Video strani
13.50 Napovednik
13.55 Umetniški večer
16.15 Gospodarska oddaja
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.10 Kontaktna oddaja za mladostnike: Tok Tok
19.10 Risanke
19.20 Napovednik
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Forum
20.30 Nad.: Semenji ničevosti (VB, i. Eve Matheson)
21.30 Sova, vmes nanizanka Roseanne
22.00 Dnevnik, vreme, šport
22.25 Napovednik
22.35 Sova, vmes nanizanka Gabrielov ogenj in film Zaslišanje (dram., Fr. 1981, r. Claude Miller, i. Lino Ventura, Michel Serrault)
0.50 Video strani

TV Koper
13.00 Nad.: Rayanovi
13.20 Agencija Rockford
14.15 Film: Umor po dogovoru (krim., It. 1967, r. Mino Guerrini)
16.00 TV novice Oresedici
16.05 Glas. oddaja: Juke box (vodi Alex Bini)
18.00 Slovenska kronika
18.10 Studio 2
19.00 TV dnevnik Vsedanes
19.25 Nad.: Rayanovi
19.45 Agencija Rockford
20.35 Film: Mali mož (kom., ZDA 1940)
22.00 TV dnevnik in Globus
23.05 Film: Umor po dogovoru (i. Giorgio Ardisson)
TV Slovenija 2
17.05 Sova, vmes nanizanka Dragi John in Gabrielov ogenj
18.25 Regionalni program - Slovenska kronika
19.30 TV dnevnik BIH
20.05 EP v nogometu: Nemčija-Danska (finale)
22.30 Večerni gost
23.20 Umetniški program Studio City
0.20 Koncert simfonikov RTV Slovenija

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolesar in Pravljičar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Halo, dober dan! Tu 362875, vmes (9.00) Satirični kabaret Bonjour Triestesse; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Stereofonski koncert; 11.30 Roman: Mesto v zalivu (28. del); 11.45 Priljubljene melodije; 12.00 Šaljivo - Resno; 12.20 Lahka glasba; 12.40 Primorska poje; 12.50 Orkestri; 13.25 Narodnozabavna glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Krajevne stvarnosti: Od Milj do Devina; 15.00 Zvočne kulise; 15.30. O poeziji 80. let; 15.40 Evergreeni; 16.00 Mi in glasba; 17.10 Kulturni dogodki; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek sporedov.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Radio Ga-Ga; 9.35 Turistični napotki; 10.00 Program A; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Radijska tribuna; 17.05 Studio ob 17.; 18.30 Ekološki kotiček; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nočturno; 23.15-4.30 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.45 Informacije; 9.00 Souvenir d'Italy; 10.30 Primorski val; 11.00 Hladno-Toplovroče; 12.00 Tropicana; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podkone; 15.00 Dance music; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS; 16.00 Glasbeni desert; 16.30 Aktualna tema; 16.40 Pesem tedna; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 JS Digital; 18.30 Pudding time; 19.00 Dnevnik - RS.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.45 Jutranjik; 7.50 Astrološki kotiček; 8.10 Morfej; 8.20 Block notes; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Hiti; 9.00 Poletne turneje; 9.20 Glasbene želje; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Aktualnosti; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Alphabet street; 16.00 Ob štirih; 16.05 Promocija plošče; 16.20 Koledarček; 16.50 Rock-slovar; 17.20 Beatlesi; 17.32 Tropicana; 18.00 Pod senčnikom; 18.30 Ista plaža...; 19.00 Souvenir d'Italy; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja z obvestili; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix time; 21.00 Nočni val.

CANALE 5
7.00 Aktualno: Na prvi strani
8.30 Nanizanki: Arnold - Primo amore, 9.00 I cinque del quinto piano
9.35 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
12.05 Kviz: Il pranzo è servito (vodi Claudio Lippi)
13.00 Dnevnik TG 5
13.20 Variete: Non è la RAI (vodi E. Bonaccorti)
14.30 Aktualno: Forum, 15.00 Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parliamone
16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke
18.00 Kviza: OK il prezzo è giusto (vodi Iva Zanicchi), 19.00 La ruota della fortuna (vodi Mike Bongiorno)
20.00 Dnevnik TG 5
20.25 Variete: Striscia la notizia
20.40 TV film: Ciskje - Storia di un bambino (dram., Hol. 1986, r. Guido Pieters, i. Danny De Munk, Willeke Van Amelrooy)
23.30 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Dnevnik TG 5
1.45 Spored non stop

RETE 4
8.30 TG 4 vesti
9.00 Nadaljevanke: Una donna in vendita, 10.00 General Hospital, 10.30 Marcellina
11.00 Otroški variete
13.00 Nadaljevanke: Sentieri
13.30 TG 4 vesti
13.50 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)
13.55 Nadaljevanke: Sentieri, 14.20 Maria (i. J. Martine), 15.20 Vendetta di una donna, 15.55 Io non credo agli uomini, 16.25 Tu sei il mio destino
17.30 TG 4 vesti
17.50 Aktualno: C'eravamo tanto amanti
18.20 Kviz: Gioco delle coppie
19.00 TG 4 večerne vesti
19.25 Rubrika o lepoti
19.30 Nad.: Cristal, 20.00 Gloria, sola contro il mondo
21.30 Nadaljevanke: La donna del mistero 2
22.30 Film: I Lloyds di Londra (dram., ZDA 1936, r. Henry King, i. Tyrone Power), vmes (23.50) TG 4 nočne vesti
1.05 Nan.: Agenzia Luna Blu
2.00 Nočni spored

ITALIA 1
6.30 Pregled tiska
6.40 Otroška oddaja
9.05 Nan.: Il mio amico Ricky, 9.45 La casa nella prateria, 10.45 Hazzard - Soldi da bruciare
11.45 Variete: Mezzogiorno italiano (vodi Gianfranco Funari)
14.05 Odprti studio
14.25 Nanizanke: Supercar - Il fuoriclasse, 15.25 Simon & Simon - La partita truccata, 16.25 Giustizieri della città - Furto in archivio, 17.30 T.J. Hooker - Donna in blu, 18.30 Rip-tide - Prigioniera di se stessa
19.30 Odprti studio
19.40 Studio sport in vreme
19.50 Kviz: Il gioco dei nove
20.30 Film: Omega Syndrome (krim., ZDA 1987, r. Joseph Manduke, i. Ken Wahl, George DiCenzo)
22.20 Variete: American Gladiators (vodi Dan Peterson)
23.20 Glasba: Festivalbar
0.20 Odprti studio, pregled tiska in Studio sport
0.55 Nočni spored

ODEON
13.00 Risanke
15.30 Nadaljevanke: Viviana (i. Lucia Mendez)
16.15 Film: Gli eroi del doppio gioco (kom., It. 1962, r. C. Mastrocine, i. Mario Carotenuto, A. Trieri)
18.00 Nad.: Veronica - Il volto dell'amore (i. V. Castro)
19.30 Risanke: He Man
20.00 Nanizanka: Casalingo superpiù
20.30 Film: Gli invincibili fratelli Maciste (pust., It. 1965, r. Roberto Mauri, i. Richard Lloyd)
22.15 Rubrika: Auto & Motori
22.45 Candid camera: Olrait (vodi Gianni Simoni)
23.00 New Hit Parade
24.00 Šport: Emozioni nel blu
TMC
8.30 Nan.: Batman, 9.00 Ai confini dell'Arizona
10.00 Rubrika: Ženska TV
11.45 Variete: Kosilo z Wilmo
12.30 Nanizanka: Get Smart - Scuola di spie
13.00 Dnevnik in šport
14.00 Variete: Amici mostri
15.00 Risanke: Snack
15.30 Rubrika: Ženska TV
17.25 Film: Avventura a Zanzibar (kom., ZDA 1941, r.

Victor Schertzinger, i. Bing Crosby, Bob Hope)
19.15 Sportissimo '92
19.45 Vesti: TMC News
20.00 EP v nogometu: Nemčija-Danska (finale)
22.40 Variete: Out-Officina (vodita Umberto Smaila, Giobbe Covatta)
23.30 Večerni dnevnik
23.55 Film: Il giorno dell'Intifada (dram., ZDA 1986, r. Noam Yavor, i. John Savage, Myriam Cyr)
1.35 Aktualno: CNN News

TELEFRIULI
15.30 Mare pineta
16.00 Kratke vesti
16.05 Risanke
17.30 Nad.: White Florence, 18.05 Ritorno a Brideshead, vmes kratke vesti
19.00 Večerne vesti
19.30 Aktualno: O Deželi
20.00 Rubrika: Občina
21.30 Nad.: Lo scialo (i. Massimo Ranieri, 2. del)
22.45 Nočne vesti
0.15 Mare pineta
0.30 Rubrika o motorjih

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

Ob slovesnosti bogata fotorazstava in srečanje županov pobratenih občin V Sovodnjah praznovali občinski praznik s poudarkom na ohranitvi identitete kraja

V Sovodnjah so pred sinoči s svečanostjo v občinski telovadnici proslavili občinski praznik in 41. obletnico samostojnosti občine. Na slovesnosti je župan Vid Primožič predstavil obračun in programe delovanja občinske uprave. Pri tem je poudaril zavzetost, da bi ohranili narodno in kulturno identiteto kraja, ki pa ne pomeni zapiranja izzi-
vom časa. V skladu s to usmeritvijo je bilo prizadevanje upraviteljev usmerjeno v pripravo in odobritev takega občinskega statuta, ki bi nudil optimalne pogoje za delovanje uprave in bi obenem jamčil slovenskemu jeziku dostojanstvo, ki mu priti-
če. Žal, je ugotovil župan, je deželni kontrolni odbor zavrnil člene o rabi slovensčine in s tem žalil narodno zavest vseh Slovencev. Občina je na to kršitev narodnostnih pravic odločno reagirala in si bo skupaj z drugima dvema slovenskima občina-
ma na Goriškem na vse načine prizadevala, da se popravi krivica.

Župan je nadalje omenil problem onesnaževanja, ki ga še vedno povzroča upeljevalnik, in nevarnost drugega za okolje kvarnega posega tik ob robu sovođenjskega občinskega ozemlja. Gre za načrt ogromnega kompleksa financarske šole, ki jo sovođenjska občina zavrača. Če naj se že taka šola odpre v Gorici, potem je prav, da se ji poišče pri-

merno mesto v eni od že obstoječih vojašnic. Župan je še omenil polemike okrog obnove župnišča in napovedal, da se bodo dela začela, brž ko bo dodeljeno občini financiranje. V program javnih del sodijo še ureditev športnega središča na Peči, ojačenje javne razsvetljave, urejanje cest, medtem ko naj bi se v prihodnjem letu začela dela za napeljavo metana v Sovodnjah. Govor je sklenil z ogorčeno obsodbo grozodej-

stev v Bosni in Hercegovini ter pozval mednarodno skupnost, naj zastavi nesmiselno morijo.

Na slovesni prireditvi, ki so se je udeležili konzul Slovenije v Trstu Jože Sušmelj, župani sosednjih slovenskih občin, Nove Gorice, pobratenih občin Škofja Loka in Medicin, pa še predstavniki SKGZ ter drugih organizacij in državnih služb, so tudi podelili letošnji občinski priznanji, ki so ju prejeli Gianfranco Tuniz za požrtvovalno delo

na področju civilne zaštite in skupi-
na prostovoljnih gasilcev, ki jo vodi prav Tuniz. Nagradili so tudi zmagovalce na 11. občinski razstavi vin: za črna vina je 1. nagrado prejel Salomon Tomsic, 2. Sonja Tomsic in Slavko Gulin, za bela vina pa 1. Slavko Gulin, 2. Rado Buzin, 3. Salomon Tomsic in Boris Tomsic. V programu večera, med katerim je delegacija nesla venec k spomeniku padlim, so nastopili pevci mešanega zbora Rupa-Peč in harmonikar Valter Ferfolja.

Pred slovesnostjo v telovadnici so v Kulturnem domu odprli bogato fotografsko razstavo o Sovodnjah nekoč in danes, h kateri se bomo še povrnili. Razstava bo vsekakor na ogled do nedelje, 28. t.m.

Omenimo naj še srečanje predstavnikov pobratenih občin, ki so se ga z domačimi upravitelji udeležili župan Škofje Loke Peter Starina, bivši župan iz Medicine (BO) Argento Marangoni ter župan Nove Gorice Sergij Pelhan in konzul Slovenije Jože Sušmelj. Govor je bil o obnovi sodelovanja med pobratenimi občinami, ki je v zadnjem času nekoliko upadlo, in o pomoči beguncem iz BiH s posredovanjem pobratenih občin.

Na sliki (foto Marinčič) občinstvo in gostje na slovesnosti

Danes slavnostni koncert v baziliki na Sveti gori

Prvo obletnico neodvisnosti Države Slovenije bodo obeležile številne kulturne prireditve. V baziliki na Sveti Gori bo tako drevi, ob 18. uri Slavnostni koncert ob Dnevu slovenske državnosti. Koncert bo izvajal komorni orkester Pro arte s solistoma, Stankom Praprotnikom, na trobenti in Hubertom Bergantom, na orglah. Dirigirala bo Nada Matošević. V uvodni pešmi sporeda Tam na sveti samoti na gori, za moški zbor, orgle in orkester sodelujeta tudi zbora Provox iz Nove Gorice (vodi Tanja Kuštrin) in oktet Vrtnica (vodi Alenka Saksida).

Priložnostni nagovor bo imel predsednik občinske skupščine Sergij Pelhan.

Kdaj bo Jugoslavijo zamenjala Slovenija? Smerokazi za državo, ki je ni več

Pred letom dni je v Sloveniji potekalo zaključno dejanje osamosvojitvenega procesa. V tem času se je zgodilo marsikaj, od vojaške agresije do vojne in umika bivše JLA in do mednarodnega priznanja Slovenije in njenega članstva v OZN. Slovenija se je, čeprav za ceno težkih žrtev še pravočasno izvlekla iz nevzdržnega obsega skupnosti, ki se ji je reklo druga Jugoslavija, kar žal ni uspelo drugim narodom.

Jugoslavije ni več. To je dejstvo, ki ga priznava danes ves svet. Na območju nekdanje Jugoslavije je nastala nova stvarnost, mejaš Italije ni več Jugoslavija ampak država Slovenija. Tega dejstva pa pri državnem podjetju za ceste (ANAS) kakor zelo zgovorno pričajo smerokazi in druge napisne table (foto Klemše), še niso osvojili in ustrezno ukrepali. Res, da bo treba za zamenjavo tabel nameniti nekaj denarja in tudi tak izgovor včasih prav pride, vendar je eno leto od nove stvarnosti vendarle že dovolj dolga doba, da bi za zamenjavo utegnili poskrbeti.

Zamenjati bo treba vse oznake na avtocestnem odseku od Vileša do meje, na območju samega mej-

nega prehoda Vrtojba - Štandrež na križiščih državnih cest itd. Pametno bi bilo, ko bi to postorili pred začetkom turistične sezone, ki pa je takorekoč pred vrati. Na območju goriške občine, oziroma v mestu, kjer je bilo postavljanje smerokazov in drugih znakov v pristojnosti občine, smo smerokaze zamenjali že pred kakšnim me-

secem. Sicer pa je tudi na drugi strani meje še zmeraj precej znakov in simbolov preteklosti. Postopoma jih bo treba pač zamenjati. Tako recimo velja za mejnike, pa za avtomobilске tablice in še kaj. Zamenjava bo predvidoma potekala postopoma, za smerokaze pa najbrž ne kaže voč dolgo odlasati.

Pomoč beguncem iz BiH: poleg otroške hrane kupite paket riža

Sindikalne zveze CGIL/CISL/UIL nadaljujejo s pobudo zbiranja materialne pomoči za begunce iz BiH. Občanom priporočajo naj v prihodnjih dneh, ob nakupih v samopostrežnih in drugih trgovinah, poleg prehrane za otroke, kupijo še paket riža. Pobuda sindikatov, ki se izvaja na celotnem Goriškem, je doslej nalletela na izredno dober odziv.

Spontano so se ji pridružile tudi nekatere večje samopostrežne trgovine. Tak je recimo primer nekaterih trgovin v Štandrežu.

Pobuda sindikatov bo trajala pet tednov, po odzivu, ki ga je našla na Goriškem, razmišljajo, da bi jo razširili na celotno območje FJK.

Včeraj so v Slovenijo odpotali prvo pošiljko zbrane pomoči.

Srečanje krščanskih demokratov ob prvi obletnici osamosvojitve

Ob prvi obletnici razglasitve neodvisnosti Republike Slovenije je bila na obisku v Gorici, pri mestnem odboru KD, delegacija Slovenskih krščanskih demokratov za območje Nove Gorice.

Tajnik mestnega odbora KD Maurizio Tripani je na srečanju poudaril, da se morajo že pred dvema letoma začeti stiki in sodelovanje nadaljevati, tudi v vidu razreševanja vprašanj, ki zadevajo tako Novo Gorico, kakor Novo Gorico. Izrazil je tudi zadovoljstvo nad dejstvom, da je Edi Stanič prevzel mesto glavnega tajnika stranke in nad vlogi, ki jo slovenski krščanski demokrati opravljajo v krogu demokristjanske internacionale.

Tajnik novogoriških slovenskih krščanskih demokratov Humar se je zahvalil za dosedanje sodelovanje in pomoč in znova potrdil, da je naloga SKD utrjevanje pluralistične demokracije.

Nabirka za begunce

Občine, ki delujejo v okviru zdravstvenega okraja s sedežem v Ronkah, so se dogovorile za skup-

no akcijo zbiranja pomoči za begunce iz Bosne in Hercegovine. K akciji je aktivno pristopila tudi občina Doberdob, ki poziva vse svoje občane, naj položijo denarne prispevke na tekoči račun št. 1850/0, ki je v ta namen odprt pri Kmečko-obrtni hranilnici v Doberdobu.

razna obvestila

Kmečka zveza obvešča, da 30. junija zapade rok za predstavitev prošnji za obnovo vinogradov oz. za posaditev novih trt (reimpianto-impianto). Do 30. junija je čas tudi za vpis nasadov trt v posebni seznam vinogradov s kontroliranim poreklom (Albo dei vigneti DOC) pri Goriški trgovinski zbornici.

Kmečka zveza vabi lastnike kmetijskih strojev, ki so člani UMA, da do 30. junija prijavijo zalogo preostalega goriva iz preteklega leta. Obenem bodo lahko uredili tudi za nove letošnje bone.

Društvo prostovoljnih krovodajalcev Sovodnje priredi v nedeljo, 5. julija izlet h Krnskim jezerom. Prevoz s lastnimi sredstvi. Prijave in informacije pri tajnici društva tel. 882843, do srede 1. julija.

Claudia Raza razstavlja do 3. julija v Tržiču

V Tržiču, v galeriji restavracije L'Orchestra, razstavlja še do konca prihodnjega tedna slikarka Claudia Raza Floreancig in sicer v okviru zanimive multimedijske in mednarodne pobude ki ima za cilj predstavitev sodobnih likovnikov iz naše dežele, Slovenije in tudi drugih dežel. V okviru pobude ki se uresničuje že od decembra lani, so v restavraciji v ulici Ponziana v Tržiču doslej razstavljali Franco Milani in Nicoletta Leghissa iz Štancana, Vladimir Klanjšček, Salvatore Puddu, Pavel Medvešek, Stane Žerko, Umberto Menin in Maurizia Manfredi.

Do 3. junija so na ogled dela uveljavljene slikarke Claudie Raza, Benečanke, doma v Čedadu, ki sicer že dolgo živi in ustvarja v Nabrežini, diplomantko mednarodne grafične šole v Benetkah, sicer pa članico in aktivno sodelavko številnih grafičnih združenj.

Do konca sezone (do konca septembra) se bosta v galeriji l'Orchestra zvrstili še dve razstavi. Zadnja bo kolektivna in bo obsegala dela vseh sodelujočih ustvarjalcev.

Sergej Verč - Boris Kobal

IME MU BO JUST

Režija Sergej Verč

Igrata POLONA VETRIH in BORIS KOBAL

Predstava na prostem:

v torek, 30. t. m., ob 21. uri v Gorici na gradu.

Dvodnevno srečanje radioamaterjev

Na Krminski gori bo jutri in v nedeljo prijateljsko srečanje radioamaterjev, članov kluba Gigi Molinari iz Torviscose in kluba CBC iz Čedada. Na srečanju bodo sklenili pobratenje med tema dvema kluboma, katerih člani imajo veliko prijateljev tudi med radioamaterji v sosednji Avstriji in Sloveniji. Prav zato vabijo na srečanje tudi prijatelje iz teh dveh dežel. Naj povemo še, da bodo na srečanju izvajali radijske povezave "Contest".

prispevki

Namesto cvetja na grob Štefke Besednjak Krizman, daruje Ciril Černic z družino 30 tisoč lir za KSC Danica in 30 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Vrh.

kino

Gorica

VITTORIA Zaprt.

CORSO 18.00-22.00 »Innocenza colposa«.

Prepovedan mladini pod 14. letom.

VERDI 18.00 - 22.00 »Lionheart: scomessa vincentes«.

Nova Gorica

SOČA 18.30 »Manekenka«. 20.30 »Kurba«.

SVOBODA Šempeter 20.30 »Bugsy«.

22.30 »Vroča punca«. Nočni kino.

DESKLE 20.00 »Zadnji skavt«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Providenti - Travnik 34 - tel. 531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. Antonio - ul. Romana, 147 - tel. 40497.

pogrebi

Danes, 10.30, Gioseffa Picciulin iz bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče, 12.00, Maria Vizin vdova Spanghero iz splošne bolnišnice v cerkev v Stražicah in na glavno pokopališče, 12.30, Maria Cobil vdova Polo, krsto pripeljejo iz Benetk v cerkev v Podturnu, pogreb bo na glavnem pokopališču, 13.15, Ermda Toso vdova Mian iz splošne bolnišnice v Krmin, 13.15, Ermda Vittori vdova Bertossi iz splošne bolnišnice v Zagraj.

KULTURNI DOM GORICA

V nedeljo, 28. junija 1992 ob 20.45
pod šotorom, NA GORIŠKEM GRADU

Noč zvezd - Star night

(Bodi Bordo)

Prvič v Gorici Tina Turner, Lisa Minelli, Madonna, Elvis Presley, Carmen Miranda, Marilyn Monroe, Michael Jackson...

Vabljeni!

Vstopnice in rezervacija: urad Kulturnega doma v Gorici (Ul. Brass 20 - tel. 33288)

Primorski književni razgledi

6. premska srečanja Premski grad nedelja, 28 junij 1992

PROGRAM

10.00: Pozdrav predsednice Združenja književnikov Primorske

REFERATI:

prof. Jasna Čebtron: LITERATURA SLOVENSKE ISTRE
prof. Igor Saksida: MOTIVNO - TEMATSKA OBLIKOVANOST PRIMORSKE
MLADINSKE POEZIJE (prerez)

11.00: prof. Igor Škamperle: PORTRETNA SKICA BORISA PAHORJA
prof. Ines Cergol-Bavčar: ISTRSKA TEMATIKA V DELIH MARJANA TOMŠIČA

12.00: Srečanje s Prešernovima nagrojenca BORISOM PAHORJEM in MARJANOM TOMŠIČEM

16.00: Območno srečanje mladih piscev Primorske

17.00: Literarni večer

Berejo:

ZLATKA OBID-LOKATOS, BORIS PAHOR, PATRICIJA VINŠEK, IDA RENAR, MARJAN TOMŠIČ, VLADIMIR KOVAČIČ, DEJAN RAJČIČ, MILOJKA ŽIŽMOND-KOFOL
Mladi literat, izbran na popoldanskem srečanju

Literarni večer bodo obogatili glasbeniki:

čelist VLADIMIR KOVAČIČ (J. S. Bach) duo ADNAN ZUBČEVIČ - flavta
in BOJAN GLAVINA - čembalo (W. A. Mozart)

20.00: Večer bosta zaključila ANDREJ JELAČIN: TONI KARJOLA SHOW in
GLASBENA SKUPINA BISTRČ s pevcema BARBARO in SAŠOM BOŠTJANČIČEM

Pisatelj na Primorskem: ali naj bo geslo, obveza ali...

DIMITRIJ BONANO

Nekdaj aktualen naslov, s podnaslovom Regionalni tisk na Primorskem - mrtvilo in rast - bi prav gotovo tudi danes ustrežal kakšnemu članku s primerno polemično vsebino. V našem primeru pa pomeni čisto nekaj drugega: gre za naslov vabila, ki je pred šestimi leti pozival znane in neznane literate Primorske z obeh strani meje, na prvo izmed prireditvev, ki jih danes poznamo pod imenom Premska srečanja.

Povzetek dosedanjih literarnih praznikov, tako bi namreč lahko označili dogajanja na Premskem gradu, bi se nemara bolj prilegal po jubilejnem petem snidenju pišočih ljudi lansko leto, vendar so znani junjski dramatični dogodki v Sloveniji to onemogočili, pa tudi skrajša zadušili vsako odmevnost lanske prireditve ter zasukali aktualnost dogajanj v drugo smer. Je pa

vendarle potreba po nekakšni preglednosti dosedanjih dogajanj prisotna in poskus le-te je tudi to pisanje.

Dolgo vrsto let so primorski mojstri peresa čutili potrebo po svojem združenju, ki bi jim nudilo, tako organiziranim, več možnosti za vpliv na prebujanje narodne in kulturne identitete na celotnem Primorskem: graditvi enotnega kulturnega prostora, večji povezanosti med ustvarjalci in založniki, posvečanju primerne pozornosti mladinski literaturi...

Pri literatih, povezanih s sežansko in bistriško ZKO, se je porodila sorodna ideja o »sestankih« na Premu in prvo srečanje je že bilo tu. Shema dogajanj: v dopoldanskih urah okrogla miza z referati priznanih literarnih ustvarjalcev ter teoretikov, popoldne pa kulturni program, kjer ob branju svojih del pisci povabijo k sodelovanju tudi glasbenike in gledališnike, je ostala skorajda ista do današnjih dni. Zadnje leto so k temu programu dodali še uspelo območno srečanje mladih pesnikov in pisateljev Primorske, za katerega sta ZKOS in mentorica Dragica Breskvar že podala ugodno oceno in pozitivno mnenje, da se lahko tradicija nadaljuje.

Prvo srečanje: dopoldne (ob vsebini označeni v naslovu tega članka) sodelujejo Edelman Jurinčič, Jožek Štucin, Ivko Spetič in Boris Pahor. Na deževen dan sproži slednji hude polemike.

Naslednje srečanje poteka pod naslovom Kaj hočejo primorski literati (referati in razprave: Vlado Šav, Edelman Jurinčič, Jožek Štucin, Ivko Spetič, Zoltan Jan, Aleksij Pregarc, Aleksander Peršolja in drugi). Vse bolj je čutiti pomanjkanje povezanosti »matičnih« in »zamejskih« piscev.

Za tretje srečanje je bilo obljubljenih več prispevkov, vendar je bila opazna majhna kriza, saj je bilo prav mesec dni pred tem rojeno Združenje književnikov Primorske s prvim predsednikom, tržaškim literatom Borisom Pangercem, ki je prevzelo del organizacijskih obveznosti Premskih srečanj in že je bilo opaziti nekaj začetnih nerodnosti. Sicer pa je prav Pangerc prebral prispevek Zore Tavčar-Rebula s tematiko o literarni beri »vseh treh Slovenij« in razčlenjevanju meril in občeveljavnih vrednot v literaturi. Istih vprašanj se je lotil, vendar s precejšnjimi razlikami v svojih zaključkih, tudi Vlado Šav. Samo dva referata sta pri ostalih razpravljalcih vzbudila kar precejšnjo reakcijo. Vse skupaj nekoliko nesistematično.

Četrti Prem je potekal v znamenju Jaše Zlobca: Kriza in ustvarjanje v krizi, Andreja Blatnika: Literatura in izdajateljstvo v tržnem sistemu ter Mirana Košute: Odnos založnik - ustvarjalec - bralec. V razpravi so sodelovali še: Tone Pavček, Edelman Jurinčič, Jože A. Hočvar, Ervin Fritz, Borut Rudan, Boštjan Pirc, Lučka Čehovin, Vlado Šav ter Danilo Japelj.

Lanskoletno srečanje je vzrabilo predvsem domačine, saj je dopoldanski del izzvenel kot zahvala za prispevek primorski kulturi dveh žal pred kratkim umrlih ustvarjalcev iz Prema. Prispevka prof. Marije Cenda o Bogomilu Faturju in prof. Petra Kovačiča o Viliju Steguju sta poudarila njuno mesto v slovenski kulturi in opozorila na nekatere tipične negativnosti naše kulturne zgodovine, posebno še primorske: preveč je primerov, ko šele po smrti dobijo ustvarjalci mesto, ki jim pripada. Vlado Šav in Edelman Jurinčič sta se nekoliko improvizirano dotaknila teme Primorska književnost in možnosti objavljanja. Njunima razmišljanjema so se pridružili Filibert Benedetič, Neva Zajc, Ivko Spetič, Marjan Tomšič in Vida Mokrin.

Ob nizanju tem in avtorjev z dopoldanskih dogajanj moramo posvetiti primerno pozornost vsakoletnemu popoldanskemu delu sporeda, kjer se je zvrstilo kar lepo število umetnikov. Ni, da bi opisovali vsak dogodek posebej, vendar črtice, pesmi, odlomki daljših proznih del, violina, flavta, pevski zbori, komorni glasbeni sestavki, prizori gledaliških del... takole nametano zapisano vendarle ustvari nekakšno podobo.

Nastopajoči: Primorci, reški Slovenci (zaslužijo si veliko več pozornosti, posebno v sedanjih političnih razmerah), odlični mladi violinist iz Beograda (žal za njegovo sedanjo usodo ne ve nihče)... Ne gre tu pozabiti, da so Premska srečanja edina kulturna prireditve, ki po svoji pomembnosti sega daleč čez občinske meje in je razen za literate koristna tudi kot »varovalec« kulturne dediščine, saj posredno izpostavlja problematiko premskega gradu, Kettejeve spominske sobe, Prema in končno Brkinov.

Torej je verjeti prepričanju, da bodo skupni interesi bistriške občine in primorskih literatov tisti, ki bodo še dolgo ohranjali in skrbeli za rast in kakovost prireditve, za katero že lahko zagotovo trdimo, da kroji del primorskega kulturnega utripa.

»Periodni sistem« Prima Levija v odličnem slovenskem prevodu

Italijanski pisatelj Primo Levi (1919 - 1987), po poreklu Žid, je bil po poklicu kemik, vendar ga je medvojna izkušnja v uničevalnem taborišču tako travmatično zaznamovala, da je sklenil prijeti za pero in svetu brez ovinkov povedati, kakšen je človek (Se questo é un uomo, 1947). S to knjigo si je Primo Levi pridobil mednarodni sloves.

Periodni sistem (1975) je peta Levijeva knjiga in je stkana iz avtobiografskih utrinkov in iz literarnih prvin, ki so posebnost pisateljeve kratke proze iz prejšnjih del. »Posamezni sestavki, ki jih lahko pojmuje kot poglavja avtobiografskega romana ali pa kot niz zgodb o avtorjevem odnosu do materije, so naslovljeni po snovnih prvinah in prinašajo presenetljiva, a tehtna spoznanja o človeku in naravi. Do teh spoznanj se je dokopal znanstvenik-raziskovalec, obliko in etično vrednost pa jim je določil literat-humanist. Poglavitna izvirnost Prima Levija je v tem, da je vnesel v književnost svojo poklicnost kemika ter podčrtal kulturno in formativno vrednost naravoslovnega študija. (Iz spremne besede).«

To imenitno književno delo Prima Levija imamo zdaj tudi v slovenskem prevodu. Periodni sistem je prevedla Marija Cenda-Klinc. Periodni sistem ni odslej samo pisatelj določek, temveč tudi briljantna uveljavitev prevajalke Cendove. Slovenski prevod je tekoč, skrbno pretehtan, bogat v izrazju in verno povzema ritem in kadenca izvirnika. Levijeva literatura je za prevajalca trd oreh. V navidez preprostem, lahkotnem slogu in gladkem izrazu se skriva nešteto pasti, posebno tam, kjer jezik literature neopazno prehaja v jezik tehnike in znanosti in obratno. Marija Cenda je spretno obšla čeri, oziroma, z veliko mero vztrajnosti in »delovne trme« je razrešila ključna mesta in ustvarila prijetno berljivo celoto. Besedišče je še posebno bohotno.

Periodni sistem daje tudi v prevodu vtis vrhunske umetniške stvaritve, branje priteguje in sili k razmišljanju.

Ob globokih in dognanih pisateljevih mislih se naslajamo tudi ob zvonenosti in klenosti slovenskega prevoda. Prevajalka Marija Cenda-Klinc, ki je prispevala tudi spremno besedo, je vredna vsega bralčevega priznanja z željo, da bi se prelivala v slovenščino pomembna dela italijanske književnosti. (ris)

Odlomek iz knjige »Periodni sistem« ki jo je prevedla Marija Cenda-Klinc

Primo Levi - Periodni sistem. Izdala - Založba Obzorja Maribor, 1992. Prevedla in spremno besedo napisala Marija Cenda-Klinc. Zbirka Gibraltar: sodobni evropski roman; 6.

Junija 1942 sem se odkrito pogovoril s pomočnikom in z direktorjem: zavedal sem se, da postaja moje delo brezpredmetno, in tudi onadva sta se tega zavedala. Svetovala sta mi, naj si poiščem drugo službo, kolikor mi zakoni to še dopuščajo.

Vse iskanje je bilo zaman, dokler me niso nekega jutra poklicali k rudniškemu telefonu, kar je bilo silno neobičajno. Na drugi strani telefonske žice me je milanski glas, ki se mi je zdel osoren in energičen in ki je trdil, da pripada nekemu dr. Martiniju, povabil, naj se prihodnjo nedeljo predstavim v turinskem hotelu Suisse, z drugimi podrobnostmi pa mi ni postregel. Toda rekel je prav »hotel Suisse« in ne »albergo Svizzer«, kot bi se moral izražati pokoren državljani: v tistem času - to je bil Staracejev čas, - smo bili zelo pozorni na take malenkosti in ušesa so bila izurjena.

V hali (oprostite: v preddverju) hotela Suisse, anahronistične oaze baržuna, polsenc in zastorov, me je pričakoval dr. Martini, ki je bil predvsem »commendatore«, kot sem malo prej izvedel od vratarja. Bil je tršat možki pri šestdesetih, srednje postave, zagorel in skoraj plešast, poteze njegovega obraza so bile grobe, oči majhne in prebrisane, usta pa, ki so bila ukrivljena na levo, kot da bi se mož prezirljivo zmrdoval, so bila tanka kot urez. Tudi commendatore je bil silno redkobeseden z mano: tedaj sem spoznal, da čudna zadržanost mnogih »arijskih« Italijanov v odnosu do Židov ni bila naključna. Morda je šlo za intuicijo ali preracunljivost, vsekakor je bila njihova taktika takale: v času »rasne obrambe« si bil do Žida lahko vljuđen, lahko si mu tudi pomagal in se s tem oprezno ponašal, toda bolje je bilo, če z njim nisi imel človeških stikov, če se nisi do kraja kompromitiral, tako da ti potem ni bilo treba pokazati razumevanja ali sočutja.

Commendatore mi je zastavil malo vprašanj, izmikajoče je odgovarjal na moja številna vprašanja in pokazal veliko konkretnost v dveh bistvenih rečeh. Začetna plača, ki mi jo je predlagal, je znašala toliko, kolikor bi si jaz nikoli ne upal zahtevati, da sem kar onemel od presenečenja.

nja, industrijski obrat je bil švicarska last, on sam je bil Švicar (izgovarjal je »švisar«), zato me je mogel brez težav sprejeti v službo. Čudno in zares smešno se mi je zdelo, da razglaša svoje švicarstvo s tako poučarjeno milansko izgovorjavo; uprvičeno pa se mi je zdelo, da se mojim vprašanjem oprezno izmika.

Tovarna, katere lastnik in direktor je bil, je bila v okolici Milana, torej bi se moral preseliti v Milan. Proizvajala je hormonske ekstrakte, jaz pa naj bi imel specifično nalogo, da odkrijem peroralno zdravilo proti sladkorni bolezni. Ali kaj vem o sladkorni bolezni? Malo, sem odgovoril, toda moj ded po materini strani je umrl od sladkorne in tudi nekateri moji strici po očetovi strani, ki so blazno radi žrli paštašuto, so v starejših letih kazali znamenja te bolezni. Ob teh besedah je postal commendatore pozornejši, njegove oči so se zožile: pozneje sem dognal, da je špekuliral - ker je nagnjenje k diabetisu dedno - da bo imel na razpolago avtentičnega sladkornega bolnika, bolj ali manj človeške rase, na katerem bo lahko preizkusil svoje zamisli in preparate.

Stanko Janežič in njegova zadnja pesniška zbirka Morje Čustveno sozvočje z morskim elementom

MARIJA CENDA

Stanko Janežič ni primorskega rodu, a po vojni je dve desetletji preživel med nami kot kaplan na Proseku in Kontovelu, v Ospu, Mačkoljah in Trstu. Njegov pesniški prvenec je bila knjiga Romar s kitaro, ki je izšla v Trstu leta 1951. Sledilo ji je še mnogo knjig proze in pesmi. Izšle so večinoma v Mariboru, kjer je Janežič profesor na teološki fakulteti. Letos pa je izšla pesniška zbirka Morje v sozaložništvu tržaške Mladike in je bila predstavljena tudi v Trstu.

To je drobna knjižica, ki pa opozarja nase že z likovno opremo naslovne strani (prispevala jo je slikarka Veselka Šorli-Puc). Pesmi in pesmi v prozi, ki sestavljajo zbirko, so tematsko tesno povezane. Gre za nekakšno poetično monografijo na temo morja. Za Janežiča so značilni zelo kratki prosti verzi; tem pesmim se tak metrum na poseben način prilaga, saj zveni kot valovanje in plivanje vode. Za tega »celinskega«, a tudi kozmopolitskega pesnika je morje poseben navdih in simbol. Navdaja ga z občutki življenjske radosti in lepote pa tudi hrepenenja po po-

polnosti in večnosti. Obala in morska gladina sta tudi prizorišči ljubezenskih trenutkov in sanj.

V drugem delu so zbrane pesmi v prozi. Vsebinsko se ne odmikajo od središčne teme, morda je v njih bolj prisotna refleksija. Stilno se zdijo razsekane, ker začenja avtor z vsako povedjo nov odstavek.

»Vse se spreminja.

Le morje ostaja isto.

Ali zares?

Zdaj drhti, srebrno nakodrano, ob pihljajoči sapi.

Čez hip ga bo veter razgibal v veselo guganje.

Jutri ga bo vihar razdivjal in potem bo tri dni besnela burja.

Ribe se bodo poskrile v globine, školjke bodo poslušale odmeve davnih tišin, alge se bodo na dnu nežno poljubljale.

Morje - velika skrivnost.

Kakor mi.«

Tako je Stanko Janežič v poetični prozi izrazil svoje posebno čustveno sozvočje z morskim elementom. Da se je navdihal ob naši obali, dokazuje pesem v prozi Od Soče do Dragonje. O tem itinerarju pravi Janežič: »To je moja sveta romarska pot«.

Kvalifikacije za košarkarski olimpijski turnir Slovenija že v finalnem delu Danes se odloča za Italijo

SKUPINA A (Bilbao)

SLOVENIJA - TURČIJA 82:79 (54:35)

SLOVENIJA: Horvat 6, Daneu 5, Zdovc 13, Hauptman 17, Alibegović 15 (7:9), Vilfan 8, Kotnik 16 (2:3), Djurišić 2.

TURČIJA: Konuk 4, Erdenay 6 (1:1), Mala 7 (3:4), Ene 17 (3:3), Aydin 3, Apayin 12 (5:5), Topsakal 9 (1:1), Buyukaycan 12 (2:2), Oyguo 4, Cakirgil 4 (0:1).

SODNIKA: Zich (Pol.) in Bernath (Litva); GLEDALCEV: 500.

BILBAO — Slovenski košarkarji so na začetku drugega polčasa povedli za 20 točk: 57:35, nato pa so se Turki razigrali, imeli tudi veliko sreče, tako da so Vilfan in tovariši do predzadnje minute dosegli samo 20 točk, Turki pa kar 42 (povedli so z 79:77). Takrat pa je Hupman zadel svojo peto trojko, na drugi strani so Turki met za 3 točke zgrešili, v zadnjem napadu pa je Vilfan povisal vodstvo svojih na tri točke. Turkom je ostalo slabih 7 sekund, da bi vsaj izenačili, a je Zdovc prestregel žogo in njihovega upanja je bilo konec. (S.T.)

Ostala izida 4. kola: Švedska - Irska 92:56; Češkoslovaška - Bolgarija 66:63.

Lestvica: Slovenija 8, Češkoslovaška 6, Švedska in Turčija 4, Bolgarija 2, Irska 0.

Današnji spored: Švedska - Turčija, Češkoslovaška - Slovenija, Bolgarija - Irska.

SKUPINA B (Granada)

Italija je bila včeraj prosta, danes pa jo čaka odločilna tekma z Latvijo. Z zmago bi se uvrstila v finalni del v Zaragozi, s porazom bi bila izločena, kar bi predstavljalo največje razočaranje zadnjih let.

Izidi 6. kola: Poljska - Albanija 93:61; Izrael - Švica 108:63; Francija Latvija 90:84; prosta Italija.

Lestvica: Italija, Francija in Izrael 8, Latvija 6, Poljska 4, Albanija 2, Švica 0, Poljska ima tekmo več.

Današnji spored: Izrael - Albanija, Francija - Švica, Latvija - Italija, prosta Poljska.

SKUPINA C (Murcia)

Izidi 4. kola: Hrvaška - Portugalska 109:57, Romunija - Islandija 99:85, Nemčija - Grčija 85:76.

Lestvica: Nemčija 8, Hrvaška in Grčija 6, Romunija 4, Islandija in Portugalska 0.

Današnji spored: Romunija - Nemčija, Islandija - Portugalska, Grčija - Hrvaška.

SKUPINA D (Badajoz)

Izidi 4. kola: Litva - Estonija 100:70, V. Britanija - Madžarska 76:69, Nizozemska - SND 103:96.

Lestvica: Litva 8, SND 6, V. Britanija 4, Estonija, Nizozemska in Madžarska 2.

Današnji spored: Madžarska - Estonija, V. Britanija - Nizozemska, SND - Litva.

Slovenija (skupina A), Nemčija (skupina C), Litva in SND (skupina D) so tudi matematično uvrščene v finalni del v Zaragozi, kamor bosta šli prvi dve uvrščeni ekipi iz vsake skupine.

Dober začetek F-JK na igrah Alpe Jadrana

ZALAEGERSEZ — V prvenem dnevu 6. izvedbe letnih iger Alpe Jadrana, ki tokrat potekajo v kraju Zalaegerszeg na Madžarskem, so se predstavniki naše dežele dobro odrezali.

Ženska odbojkaška ekipa je najprej z 2:0 (15:7, 15:10) premagala Gornjo Avstrijo, zatem pa z 2:1 (15:7, 13:15, 15:8) še Hrvaško. V ekipi F-JK so igrale: Pinese (Record Latisana), Puzzer (OMA Trst), Azman, Vodopivec in Guštin (Bor Trst), Braid, Simonit in Cossar (Vivil Villa Vicentina), Facca (PAV Videm), Candido (Pallavolo Paluzza), Franzin (Fiume Veneto) ter Marson (Cordenons).

Moška košarkarska vrsta je prav tako dosegla dva uspeha: z 90:38 je premagala Štajersko, z 59:45 pa še Bavarsko. Ekipo F-JK so sestavljali: Tolazzi (UBC Videm), Sapio in Bolzan (Arte Gorica), Budin (Stefanel), Mazzocut (Aviano Basket), Cabai (Dicas San Daniele), Mattesig (ITC Tržič), Cargnel in Monpiani (Bernardi Gorica), Siardi (Isonzo Tržič), Demonte (Digas San Daniele) ter Carcich (ITC Tržič).

9. evropsko nogometno prvenstvo

Drevi finale

GOETEBORG — Vse govori v prid Nemčije, vendar so nas Danci doslej že navadili, da so napovedi dokaj tvegane stvari. Drevisnjega finala verjetno ni nihče predvidel, še pred dvajsetimi dnevi pa je bilo to sploh nemogoče. Dansko so namreč vključili le zadnji trenutek, po diskvalifikaciji Jugoslavije, in je na Švedsko dopotovala dejansko brez vsake priprave: nekateri igralci so bili že na dopustu, nekateri, ki so zaposleni v domačem prvenstvu, pa so morali opraviti še zadnje prvenstveno kolo. Tako je trener Richard Möller Nielsen, ki sicer doma ni posebno priljubljen, na vrat na nos zbral igralce. Večina je menila, da bodo po tretji tekmi že na poti domov.

Danci pa so postavili vse na glavo. Pridobili so si protagonista, potem ko so v tretji tekmi odpravila Francijo in še zlasti po zmagi v polfinalu proti Nizozemski. Nekak simbol razpoloženja v tej ekipi je Henrik Larsen, ki ni dobil mesta v itali-

janskem nogometu in je prvenstvo začel kot rezerva, vendar je postal prava zvezda po treh zadetkih. Igra Danske je dokaj enostavna: štirje branilci (ki igrajo na moža), libero, trije vezni igralci ter dva napadalca, vsi pa z nalogo, da nasprotnika ne pustijo do sapa in da žogo spravijo do hitrega Povlsena in Laudrupa.

Tudi Nemci igrajo dokaj tradicionalen nogomet in imajo za sabo solidno tekmo s Švedsko. Tokrat pa je njihova vloga dokaj nevhvaležna. Veljali so in veljajo za glavne favorite, kar zna marsikdaj imeti več škode kot koristi (spomnimo se samo na Nizozemsko). Poleg tega imajo za sabo dokaj težavno pot, saj so jih stalno mučile poškodbe (izgubili so Matthäusa in Völlerja), v polfinalu so se prebili samo po zaslugi Škotske, najslabše pa se jim je godilo proti Nizozemski. Kljub vsemu imajo tako taktične kot tehnične možnosti, da tekmo konča kot zmagovalci. Še zlasti pa gre računati na

njihovo mentaliteto: do zadnjega ne popuščajo. Z evropskim naslovom pa bi dosegli svoj šesti uspeh v desetih finalih (6 svetovnih in 4 evropskih), ki so jih doslej odigrali, na najboljši način pa bi tudi začeli novo obdobje po združitvi.

Doslej sta se Danska in nemčija srečali 23-krat, Nemci so zmagali kar 14-krat, tri tekme so se končale neodločeno, 6-krat so slavili Danci. Tudi razlika v golih je prepričljivo v korist Nemčije: 49:31.

Za varnost bo tokrat zadolženih 2.600 agentov. Skrbijo jih zlasti nemški »navijači«, ki so že v prejšnjih dneh bili v središču neredov in spopadov s policijo.

Pravijo tudi, da bo v Goeteborg danes prišlo na tisoče nemških in danskih navdušencev, ki pa so brez vstopnic. V mestu se bojijo, da bi lahko prišlo do reakcij okrog stadiona: pričakovatije, da se ne bodo mirne duše sprijaznili, da vanj ne morejo.

Na Danskem pa so pripravljeni, da slavijo morebitno zmago: vso noč bo odprtih 1300 restavracij.

DANAŠNJI POSTAVI

DANSKA: Schmeichel, Sivebaek, K. Nielsen, Olsen, Piechnik, Christofte, Larsen, Vilfort, Povlsen, Jensen, Laudrup, (Krogh, Moelby, Elstrup, Frank, C. Christiansen, P. Nielsen, Bruun).

NEMČIJA: Ilgner, Reuter, Brehme, Kohler, Helmer, Buchwald, Haessler, Sammer, Klinsmann, Effenberg, Riedle, (Koepke, Binz, Moeller, Doll, Thom, Frontzeck, Schulz, Woerns).

SODNIK: Bruno Galler (Švica); stranska sodnika: Živanko Popović in Paul Wytenbach.

Tekma bo ob 20.15 (po RAI1 in TCM)

Na sliki AP: Juergen Klinsmann (levo) v dvoboju z Nizozemcem Janom Woutersom.

Kvalifikacije za olimpijske igre V ospredju Gray Watts ter Powell

NEW ORLEANS — Na ameriških atletskih selekcijah za olimpijske igre so v šestem dnevu blesteli Johnny Gray, Quincy Watts in Mike Powell. Watts je v prvem polfinalu na 400 m dosegel odličien čas 43"97, kar v je še sta najboljša znanaka na svetu in ob enem najboljša vse od leta 1988 do danes. Za njim se je uvrstil Butch Reynolds s 44"14.

Veteran Johnny Gray je bil daleč najboljši v teku na 800 m z znakmo 1'42"80. Za njim sta se uvrstila Everett (1'43"67) ter Parrilla (1'43"97).

Svetovni prvak v skoku v daljino Powell je dosegel najboljšo letošnjo znakmo na svetu, saj je pristal pri 8,62 m. Carl Lewis si je po polomu na 100 m očitno opomogel: skočil je 8,53 m in s tem tudi dosegel kvalifikacijo na olimpijske igre. Powell bi verjetno dosegel še boljši rezultat, vendar ima nekaj težav z vnetjem na desni nogi.

Na teniškem turnirju v Wimbledonu J. McEnroe preseneča

LONDON — Na teniškem turnirju v Wimbledonu je včeraj precejšnje presenečenje pripravil ameriški veteran John McEnroe, ki si je privoščil Avstralcia Pata Casha. Med nosilci skupin pa sta izpadla Korda med moškimi in Martinezeva med ženskami. Nekaj izidov:

Moški (2. kolo): Rostagno (ZDA) - Yzaga (Peru) 6:3, 6:3, 6:1; Bates (VB) - Sanchez (Šp.) 7:6, 6:3, 6:4; Courier (ZDA, št.1) - Black (Zim.) 6:4, 6:1, 6:4; Ferreira (J.Af., št.14) - Van Rensburg (J.Af.) 6:3, 6:3, 6:7, 6:3; Soceanu (Nem.) - Pioline (Fr.) 4:6, 6:4, 0:6, 7:5, 7:5; Shelton (ZDA) - Delaitre (Fr.) 7:6, 6:3, 6:3; Forget (Fr., št.9) - Jarryd (Šve.) 4:6, 6:3, 3:6, 6:3, 10:8; Champiion (Fr.) - Lavalle (Meh.) 7:6, 6:3, 5:7, 7:5; Hlasek (Švi.) - Korda (ČSFR, št.6) 4:6, 3:6, 6:3, 7:6, 16:14; Herrera (Meh.) - Matsuoka (Jap.) 6:4, 6:4, 5:7, 4:6, 6:3; J. McEnroe (ZDA) - Cash (Avs.) 6:7, 6:4, 6:7, 6:3, 6:2; Agassi (ZDA, št.12) - Masso (Bel.) 4:6, 6:1, 6:3, 6:3; Becker (Nem., št.4) - Damm (ČSFR) 4:6, 6:4, 6:4, 3:6, 6:3; Leconte (Fr.) - Karbacher

(Nem.) 7:5, 6:2, 7:6; Wheaton (ZDA, št.16) - Martin (ZDA) 6:3, 6:3, 6:7, 6:3.

Ženske (2. kolo): Wiesner (Avs., št.16) - Nowak (Pol.) 6:0, 6:1; Garrison (ZDA, št.13) - Wild (ZDA) 6:2, 6:4; Navratilova (ZDA, št.4) - Po (ZDA) 6:2, 3:6, 6:0; Godridge (Avs.) - Kohde Kilsch (Nem.) 6:4, 7:5; De Swardt (J.Af.) - Keller (ZDA) 6:2, 5:7, 7:5; Capriati (ZDA, št.6) - Shriver (ZDA) 6:2, 6:4; Graf (Nem., št.2) - Werdel (ZDA) 6:1, 6:1; Maleeva-Fragniere (Švi., št.9) - Rinaldi (ZDA) 4:6, 6:3, 6:4; Novotna (ČSFR, št.11) - Lindquist (Šve.) 6:3, 6:2; Sawamatsu (Jap.) - Strnadova (ČSFR) 6:3, 7:6; Fendick (ZDA) - Graham (ZDA) 7:5, 7:5; Sabatini (Arg., št.3) - Demongeot (fr.) 6:2, 6:3; Zvereva (SND) - Martinez (Sp., št.8) 6:3, 6:7, 6:4.

Poraz Olive

LICOLA (Neapelj) — Ameriški bokser James McGirt je ubranil svetovni naslov v velter kategoriji (verzija WBC). Sinoči je McGirt po točkah v 12 krogih premagal Italijana Patrizia Olivo.

Tudi po 9. etapi kolesarske dirke po Švici Furlan (It.) še vodi

LAAX (Švica) — Na 9. etapi kolesarske dirke po Švici je bil najhitrejši Italijan Pagnin, ki je v sprintu prehitel domačini Joha, medtem ko je tretjevrščen Cadenaz (Kol.) prišel po 6 sekundah. Pagnin je 155 km od La Punta do Laaxa prevozil v 4.07'50".

Na skupni lestvici je Italijan Giorgio Furlan v času 42.4'14" ohranil 1. mesto. Sledijo: 2. Bugno (It.) po 31"; 3. Jeker (Švi.) 1'01"; 4. Lemond (ZDA) 1'31"; 5. Zberg (Švi.) 1'40"; 18. Kelly (Ir.) 2'47"; 20. Anderson (Avs.) 2'6'48".

Francozu Arnoldou dirka po Apuliji

MARTINA FRANCA (Taranto) — Na zadnji etapi kolesarske dirke po Apuliji (Monteiasi - Martina Franca, 179 km) je v sprintu zmagal Italijan Stefano Zanini, končni uspeh pa si je zagotovil Francoz Dominique Arnold, ki je tako prekinil dolgoletno serijo italijanskih uspehov na tej dirki (zadnji tujec je bil Šved Segersall, ki se je uveljavil pred 10 leti). Nasploj je dirka prinesla velik uspeh Francozom, saj so zasedli prva tri mesta. Na tej

zadnji etapi sta odstopila Cassani in Cipollini.

Končni vrstni red: 1. Arnould (Fr.) 23.52'48"; 2. Rué (Fr.) po 1'23"; 3. Manin (Fr.) 1'31"; 4. Vairetti (It.) 2'08"; 5. Giupponi (It.) 2'21"; 12. Sierra (Ven.) 6'37".

Dolomiti prinesli spremembe na vrhu

CAVALESE (Trento) — Prva dolomitska etapa kolesarske dirke po Italiji za amaterje ni bila tako naporna kot so napovedovali, a je kljub temu prinesla pravi pretres: rumeno majico je namreč oblekel Vladimir Belli, medtem ko ima zmagovalca etape Marco Pantani sedaj dobre možnosti za lepo uveljavitev. Pantani je za 144 km poti od Verone do Cavalesaja prevozil v 3.33'20", medtem ko je do včeraj vodilni Serpellini imel več kot 3 minute zaostanka, a Rus Gočenkovi, ki je šest dni nosil rumeno majico, sploh ni startal. Skupni vrstni red pa je naslednji: 1. Belli (Lombardija D) 28.38'13"; 2. Poser (Veneto C) po 24"; 3. Finco (Veneto B) 48"; 4. Galati (Lombardija D) 1'16"; 5. Lanfranchi (Veneto A) 1'45".

konjske dirke - konjske dirke

Veliki favorit dirke v Nepalju je Kedron (sk. X). Nevaren pa bi znal biti Azay Le Rideau (sk. 2), medtem ko bi v sk. 1 opozorili na Fogs Piera.

Težavna je napoved za dirko v Livornu, saj je kandidatov za zmago precej. Poskusili bi s sk. 1, v kateri je solidni Joyner Kersee. V sk. X bo Milljam, ki mu praga zelo leži, v sk. 2 pa bi se Cariani znel v začetku prebiti v ospredje ter tudi zdržati do konca.

Med protagonisti v Tarantu bo gotovo Magica Jet (sk. 2), čeprav bo startal v drugi vrsti. V formi je Fleur Pan (sk. X), omeniti pa gre še Minniha di Valle (sk. 1), ki ima ugodno startno pozicijo.

Tudi četrta dirka bo v Tarantu, zmaga-ti pa bi moral Gino Izso (sk. 2), seveda če bo povedel od vsega začetka. V sk. X gre opozoriti na Imponent Morseja, v sk. 1 pa na Lummena.

Peta dirka bo prav tako v Tarantu. Za prvo mesto bi se moral potegovati Ming (sk. 1), vendar le v primeru, da v začetku ne bo delal napak. V sk. 2 treba paziti na Eccomeja, ki je imel smolo na zadnjem nastopu, presenečenje pa lahko pripravi Getras Mo.

V Montegiorgiu je glavni kandidat za zmago Ibn Tulun (sk. 2), ki se je nedavno uveljavil v podobni shemi. V izvrstni formi naj bi bil Favolello AF (sk. X), eden od favoritov pa naj bi bil še Fenci Mut (sk. 1).

Dirka tris

Dirka tris bo v Livornu, kjer se bo na startu zbralo 16 konj. Naši favoriti: 11 Bhuana Nioka, 13 Teo Bidder, 10 Portrait Painter. Za sistemiste: 7 Gianni Bugno, 2 Checco Hadoni, 12 Ellison.

totip

1. — prvi	X
2. — drugi	1 2
3. — prvi	1
4. — drugi	X 2
5. — prvi	2 X
6. — prvi	1
7. — drugi	2
8. — prvi	X 1
9. — drugi	1
10. — prvi	X 2
11. — drugi	2
12. — prvi	X 1

kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti

Predstavili novega trenerja Triestine

TRST — Triestina, ki bo tudi v prihodnji sezoni nastopala v C-1 ligi, je včeraj predstavila svojega novega trenerja, Attilia Perottija, ki je doslej že vodil Genoo, Piacenzo, Sieno in Cese-no.

Perotti je dejal, da ga predvsem skrbi vprašanje igrišča za treninge v mestu, kar naj bi bil po njegovem mnenju osnovni pogoj za doseganje uspehov. Glede ekipe pa je rekel, da bi jo morali okrečiti še s po enim napadalcem, veznim igralcem ter branilcem, če hočejo odigrati vlogo protagonista.

Inter kupil Schillacija

MILAN — Pri Interju so včeraj uradno potrdili nakup napadalca Schillacija. Juventus naj bi bili plačali celotni znesek v gotovini. Pravijo, da so društvo odsteli okrog 8 milijard lir, igralcu pa okrog tri milijarde in pol za tri leta.

Italijani v ospredju

ASSEN — V prvem dnevu poskusnih voženj za motociklistično VN Nizozemske so bili italijanski piloti znova v ospredju. V razredu do 125 ccm je najboljši čas (2'17"642) dosegel Gianola (honda) pred Waldmannom (Nem., honda, 2'18"786) ter Martinezom (Šp., honda, 2'18"972).

V četritlitrskem razredu je bil vrstni red naslednji: 1. Biaggi (It., aprilja) 2'07"939; 2. Reggiani (It., aprilja) 2'08"576; 3. Chili (It., aprilja) 2'08"643; 4. Bradl (Nem., honda) 2'09"031.

V politrskem razredu so tako vozili: 1. Doohan (Avs., honda) 2'03"692; 2. Kocinski (ZDA, yamaha) 2'03"995; 3. Schwantz (ZDA, suzuki) 2'04"042; 4. Lawson (ZDA, cagiva) 2'04"353; 5. Chandler (ZDA, suzuki) 2'04"873; 6. Mamola (ZDA, yamaha) 2'04"964.

Sainz v vodstvu

AUCKLAND — Španec Carlos Sainz je v vodstvu po prvem dnevu avtomobilskega rallyja po Novi Zelandiji.

Sainz je trenutno na 3. mestu lestvice za SP, za Kankkunenom in Auriolom, ki pa ju ni na tej 7. dirki za SP. Lestvica po 1. dnevu: Sainz (Šp., toyota) 40'51"; 2. Vatanen (Fin., subaru) po 21"; 3. Bourne (N.Zel., subaru) 22"; 4. Liatti (It., lancia) 48"; 5. Allport (N.Zel., mazda) 1'13".

V nedeljo Čedad - Stara gora

ČEDAD — Za nedeljsko avtomobilsko dirko od Čedada do Stare gore se je vpisalo kar 326 vozil. V soboto popoldne bodo uradne poskusne vožnje, ki bodo določile vrstni red. Često bodo zaprli za promet eno uro pred pričetkom jutrišnjih poskusnih voženj kot nedeljske dirke.

Mair in Sbardellotto sta opustila smučanje

MILAN — Na progah za smuk v prihodnji sezoni ne bomo več videli članov italijanske reprezentance Michaele Maira in Danila Sbardellotto. Oba sta se namreč odločila, da sklene-ta svojo kariero. Prvi ima za sabo 15 let agonističnega tekmovanja, drugi pa 13 let.

Na kotalkarskem tekmovanju UISP

Tanji Romano državni naslov

Poletova kotalkarica Tanja Romano (na sliki) je na vsedržavnem prvenstvu UISP v Folionici dosegla še en velik uspeh. Osvojila je namreč prvo mesto v kategoriji najmlajših in s tem seveda tudi državni naslov.

V ostri konkurenci 60 tekmovalk se je odlično obnesla tudi druga Poletova tekmovalka Vesna Hrovatin, ki je dosegla šesto mesto.

Pokal Alpe Jadran v umetnostnem kotalkanju v organizaciji ŠD Polet FJK zaslužen prvo mesto

Na pobudo deželne odbora italijanske kotalkarske zveze je ŠD Polet organiziralo drugo letošnje tekmovanje v umetnostnem kotalkanju za pokal Alpe Jadran, katerega so se udeležile reprezentance Hrvaške, Furlanije-Juljske krajine, Slovenije in Veneta. Koroška na žalost ni bila prisotna, saj so imeli avstrijski tekmovalci prav isti dan svoje državno prvenstvo.

Vsaka ekipa je štela po deset tekmovalcev, ki so jih selektorji izbrali na osnovi rezultatov dosedanjih tekem. Tekmovanje je bilo na dokaj visoki kakovostni ravni, saj se kotalkarji v tem mesecu povsod pripravljajo na državna prvenstva in se torej približujejo optimalni formi.

NAJMLAJŠI: ŽENSKES: 1. M. Isabella Ferrari (FJK); 2. Rus (Slo.), 3. Rozin (Hrv.). **MOŠKI:** 1. Matej Draščak (Slo.), 2. Pontello (Ven.), 2. Serafin (FJK).

ZAČETNICE: 1. Tanja Romano (FJK), 2. Vesna Hrovatin (FJK), 3. Mohar (Slo.).

DEKLICE: 1. Cristiana Merlo (FJK), 2. Feltrin (Ven.), 3. Fochesato (Ven.), 6. Adara Coslovi (FJK), 8. Antonella Abate (FJK), 10. Maja Berzi (FJK).

DEČKI: 1. Ambrosi (Ven.), 2. Luca Cavaliere (FJK).

MLAJŠE MLADINKE: 1. Sara Volpato (Ven.), 2. Silvia Medeot (FJK), 4. Saša Grmek (Slo.).

MLAJŠI MLADINCI: 1. Simone Trentin (Ven.).

Trenutek z nagrajevanja na Pokalu Alpe Jadran

(Foto Magajna)

EKIPNA LESTVICA: 1. Furlanija-Juljska krajina, 2. Veneto, 3. Slovenija, 4. Hrvaška.

Poletovci so bili ob koncu tekmovanja še posebej zadovoljni, saj so k uspehu deželne reprezentance prispevale kar štiri tekmovalke slovenskega športnega društva, poleg tega pa je tudi organizacija brezhibno stekla. Naslednje tekmovanje za pokal Alpe Jadran bo v začetku septembra v Ljubljani, kjer bo poleg umetnostnega kotalkanja na sporedu tudi demonstracija hitrostnega kotalkanja in hokeja na kotalkah.

Pokrajinsko prvenstvo

V nedeljo, 21. t.m. se je dovijala zadnja faza pokrajinskega prvenstva, na kateri je nastopila tudi poletovka Mania Giulia, ki je zasedla končno, deseto mesto. Glede na to, da je bil to njen krstni nastop in da kotalka šele drugo leto, so pri Poletu z uspehom res zadovoljni, še posebej, ker je ta tekmovalka le predstavnica številnega kotalkarskega naraščaja, ki v tem času pridno trenira pri openskem športnem društvu.

Vsi ostali tekmovalci bodo nastopili v nedeljo, ko se bo na openski ploščadi odvijalo društveno prvenstvo.

Kljub slabemu vremenu teniški turnir Hill Sport v polnem teku Prelec in Borut Plesničar naprej

Kljub težavam, ki jih dež od prvega dne povzroča organizatorjem, se na padriških igriščih srečanja odvijajo brez večjih zastojev.

Do včerajšnjih srečanj 3. kola ni bilo presenečenj, če izvzamemo odpoved nosilca 12. skupine Stefana Radojkoviča (Krožek škedenjske železarne). Od domačih igralcev so se v drugem kolu ustavili Marko Rismondo, Andrej Daneu, Dušan Mauri, Edi Plesničar, Maks Grgič in Riccardo Cannone, medtem ko so Prelec in oba Plesničarja, na katere pri društvu največ računajo, še v konkurenci.

Prelec in Borut Plesničar sta že odigrala tretje kolo. Prvi je zmagal proti mlademu Tizianu Del Degano (TCT), ki ga je sicer prisilil na tretji set, Plesničar pa je brez težav odpravil Fabia Ghersettija, ki je tudi član tržaškega teniškega kluba.

V ženskem tekmovanju je Cirila Devetti že v četrtfinalu, ki bo na

sporedu drevi. Za Dašo Grgič je bilo po gladki zmagi v prvem kolu sredino srečanje proti Federici D'Amore (C-3 kategorija) preveč zahtevno. Tatjana Čač pa še čaka na nastop v osmini finala proti Jessici Mlač, ki je tudi v C-3 kategoriji. (mr)

Kolesarska vožnja na Goriškem uspela

Več kot 150 kolesarjev se je v nedeljo udeležilo 62 kilometrov dolge kolesarske vožnje na Goriškem za 3. trofejo znane goriške trgovine koles Čuk.

Udeleženci - tekma je bila za kolesarje amaterje - so se pomerili v dveh starostnih skupinah in sicer od 16. do 39. leta, ter od 40. do 65. leta. Startali so najprej mladi, oziroma mlajši, po desetminutnem zaporedju pa še starejši tekmovalci.

Med najmlajšimi se je najbolje odrezal Boštjan Slak, sicer član

društva Dopolavoro Ferroviario iz Tržica, med veterani pa je najboljši čas dosegel Fulvio Visintin, član društva Seal iz Lauzacca. Društvo Dopolavoro je bilo prvo tudi v skupnem seštevku točk. Med udeleženci so bili tudi člani dveh tržaških društev, KK Adria in AC Petelin. Povprečni čas tekme v skupini mlajših je znašal 43,7 km na uro, nekoliko počasnejši so bili starejši: 40,4 km na uro.

Prireditve je uspela tako zaradi dobrih časov kot zaradi množične udeležbe.

Tudi Galeb iz Kopra na mladinskem turnirju

Tržaško nogometno društvo Olimpia bo od ponedeljka, 29. t.m. do sobote, 4. julija priredilo nogometni turnir za naraščajnike in najmlajše za Trofejo Cantrisa, ki se ga bodo udeležile naslednje ekipe: Libochovice in Mikulov Tatra (ČSFR), Galeb Koper, Olimpia, Zale, Domio in tržaška selekcija.

V organizaciji košarkarske sekcije ŠD Polet Zanimiva tekmovanja

Na Poletovem igrišču Prosvetnega doma na Opčinah se kar zvrščajo košarkarske prireditve. Po sklepi prireditvi Trofeje Jadran v minibasketu, Jadranovega košarkarskega kampa je te dni spet vse živo, na sporedu je namreč Poletov teden košarke s tekami 1:1, 3:3, meti za tri točke itd., drevi ob 19. uri pa bo zaključni dan Poletove košarkarske sekcije, na katerega so vabljeni vsi Poletovi košarkarji, njihovi starši in seveda vsi, ki jim je košarkarska sekcija tega društva pri srcu.

Čeprav je vreme organizatorju dokaj nagajalo, pa je bil odziv za tekme 1:1 in 3:3 več kot spodbuden. Kaže, da je predvsem tekmovanje 3:3 vzbudilo veliko zanimanje, saj je nastopilo več kot 60 igralcev.

TEKMOVANJE 1:1

MINIBASKET

FINALE ZA 3. MESTO: Matjaž Suhadolc - Daneu 7:3, FINALE 1. MESTO: Ferfolja - Mitja Suhadolc 7:4. LESTVICA: 1. Kristjan Ferfolja, 2. Mitja Suhadolc, 3. Matjaž Suhadolc, 4. Jurij Daneu (vsi Polet).

NARAŠČAJNIKI

(LETNIKI 1979/78/77)

FINALE 3. MESTO: Senica - Franko 11:9. FINALE 1. MESTO: Spadoni - Taučer 11:1. LESTVICA: 1. Angelo Spadoni (Kontovel), 2. Devan Taučer, 3. Peter Senica, 4. peter Franko (vsi Polet).

KADETI

(LETNIKA 1975/76)

FINALE 3. MESTO: Gobbo - Šuligoj 11:9. FINALE 1. MESTO: Malalan - Pro 11:7. LESTVICA: 1. Igor Malalan, 2. Paolo Pro (oba Polet), 3. Fabio Gobbo (Breg), 4. David Šuligoj (Sokol).

MLADINCI IN ČLANI

(1974 IN STAREJŠI)

FINALE 3. MESTO: Garbin - Vavpetič 11:7. FINALE 1. MESTO: Poropat - Hmeljak 11:8. LESTVICA: 1. Marco Poropat (SGT), 2. Marko Hmeljak (Kontovel), 3. Stefano Garbin (CUS), 4. Aljaž Vavpetič (Polet).

TEKMOVANJE 3:3

NARAŠČAJNIKI, KADETI

KONČNA LESTVICA: 1. Spadoni, Emili, Križman, Gobbo (4 zmage, 0 porazov); 2. Klabjan, Malalan, Pro (3, 1); 3. Fichic, Pittana, Geri (2, 2); 4. Taučer, Sošič, Puntar (1, 3); 5. Franko, Šuligoj, Švara (0, 4).

MLADINCI, ČLANI

(1974 IN STAREJŠI)

KONČNA LESTVICA: 1. Škerlavaj, Berdon (oba Polet), Hmeljak, Civar-di (oba Kontovel); 2. Radovani, Ferro-nato (oba Inter 1904), Vecchioni (CUS); 3. Ciriello (Stella Azzurra), Garbin, Cigotti (oba CUS); 4. Vavpetič, Vidali, Krevatin (vsi Polet), Gallo-pin (Bor).

Več kot dva tedna v razredu »europa«

Izola v znamenju velikega jadriranja

IZOLA — Ta konec tedna in potem nadaljnjih 14 dni bo to ribiško mesto v znamenju jadriranja, saj je domača Burja organizator 7. svetovnega prvenstva v jadrnanju z jadrnicami europa. Odprti teden jadriranja ali uradno »Open Week«, ki se prične jutri, bo teden dni pozneje prešel v uradno svetovno prvenstvo, ko bo v nedeljo, 5. julija slovesna otvoritev in dan pozneje pričetek enotedenskih bojev za kolajne.

Častni pokrovitelj prvenstva, na katerega so se, kljub vsem problemom okrog gradnje marine, Izolani vestno pripravili, bo uradno odprl predsednik Milan Kučan. Predvidoma bo na izol-skem svetovnem prvenstvu zastopanih 25 držav, saj jih je že sedaj, ko prijavni rok še ni sklenjen, prijavljenih 22. Ker je prvenstvo le nekaj dni pred olimpijskimi igrami, na katerih bodo letos jadrnalke razreda europa prvič lovile veter za olimpijske kolajne, bo med dekleti v Izoli konkurenca nekaj slabša. Večina udeleženk olimpiade je namreč že na posebnih treningih. In tako med nastopajočimi ne bo niti zamejske jadrnalke Arianne Bogatec, ki bo za Italijo jadrjala v Barceloni. Ob takšni zasedbi se ponuja domačinki Vesni Deklevi velika priložnost, še predvsem, ker se je na nastop v domačem morju je posebej pripravljala.

V konkurenci jadrancev pa bo konkurenca popolna, saj bodo nastopili ta čas vsi najboljši jadralski sveta v tem razredu; obeta se torej teden vrhun-skega jadriranja.

Strokovni svet pri Jadrlni zvezi Slovenije, ki ga vodi predsednik David Antonic, je določil, da bo Slove-nija sodelovala na prvenstvu s petimi jadralkami in osmimi jadranci. (Kreft)

obvestila

MLADINSKI ODSEK SPDT

prireja 3., 4. in 5. julija izlet v Kamniške Alpe. Vpisovanje na sedežu ZSSDI, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 635627 do srede, 1. julija, informacije na tel. 55180 od 19.00 do 20.30.

ZSSDI

sklicuje v petek, 3. julija 1992, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Prosvetnem domu na Opčinah 22. deželni redni občni zbor. Dnevni red: 1. otvoritev občnega zbora, 2. izvolitev organov občnega zbora, 3. sprejete nove članice, 4. poročila, 5. razprava o poročilih in o programskem dokumentu, 6. razno.

ŠZ SLOGA

vabi člane in simpatizerje na redni občni zbor, ki bo danes, 26. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah s sledečim dnevnim redom: otvoritev in določitev predsedstva, poročilo, razprava, nagajevanje najuspešnejših športnikov društva, volitve in razno.

JK ČUPA

vključno vabi člane in prijatelje, da se udeležijo nočne regate Sesljan-Piran-Sesljan jutri, 27. t.m., za trofejo Čupa. Start bo ob 21. uri pred Sesljskim zalivom.

NA NOGOMETNEM IGRIŠČU FC PRIMORJA

je v teku poletni trening za otroke letnikov 1981, 1982, 1983, 1984, 1985 in 1986 od ponedeljka do petka od 9.30 do 11.30.

JAMARSKI ODSEK SPDT

prireja tečaj jamarske tehnike za člane in nečlane. Za podrobnejše informacije telefonirati na št. 228253 (Mitja) med 18. in 19. uro ob delavnikih.

TPK SIRENA

SEKCIJA ZA ŠPORTNI RIBOLOV

obvešča, da bo tečaj za ribolov od 29. junija do 4. julija. Za informacije od 18. do 20. ure po tel. 422696 (sedež TPK Sirena na Miramorskem drevoredu 34) ali po tel. 412951 (Vojko Breclj).

ORGANIZATOR KOLESARKEGA

MARATONA FRANJA

obvešča, da se zainteresirani iz zamejstva, ki bi se radi udeležili manifestacije, za informacije lahko obrnejo na KK Adria v večernih urah (tel. 910178). Manifestacija bo 27. t.m. v Ljubljani, odhod iz Lonjerja pa bo ob 7.15.

V organizaciji ŠZ Mladost v Doberdolu Uspel turnir gostincev

Prejšnji teden se je končal Kraško-gostinski turnir, ki ga je organiziralo društvo ŠZ Mladost iz Doberdola. Na tekmovanje se je predstavilo šest ekip, ki so se pomerile med seboj. V finale sta se uvrstili dve ekipi, ki sta nabrali največ točk.

Na turnirju so sodelovale naslednje ekipe: gostilna Pri Andreju, gostilna Peric Mario (obe iz Doberdola), gostilna Pri Emilu (Dol), gostilna Peric Branko in gradbeno podjetje Devetak (obe s Poljan) in gostilna Devetak z Vrha. V finalu sta igrali ekipi gostilne Peric Branko, ki je dosegla 8 točk, in gostilno Devetak iz Vrha (6 točk, v finale se je prebila, ker je imela boljšo razliko v golih od gostilne Pri Andreju in gradbenega podjetja Devetak). Končni zmagovalec po enajstmetrovkah je bila gostilna Peric Branko s Poljan.

Turnir je vsestransko uspel in predvsem je treba omeniti velik obisk gledalcev.

IZIDI: 1. KOLO: Pri Andreju - Peric Mario 6:2; Pri Emilu - Peric Branko 1:9; 2. KOLO: Peric Branko - Devetak Vrh 4:2; Pri Emilu - Peric Mario 2:5; 3. KOLO: Pri Emilu - Devetak Poljane 2:4; Devetak Vrh - Pri Andreju 3:4; 4. KOLO: Devetak Vrh - Peric Marjo 1:0; Peric Branko - Devetak Poljane 2:2; 5. KOLO: Peric Branko - Pri Andreju 5:2; Devetak Vrh - Pri Emilu 9:0; 6. KOLO: Pri Andreju - Devetak Poljane 5:12; 7. KOLO: Devetak Vrh - Devetak Poljane 5:2; Peric Mario - Peric Branko 4:4; 8.

KOLO: Pri Andreju - Pri Emilu 4:3; Peric Mario - Devetak Poljane 5:5. **FINALE:** Peric Branko - Devetak Vrh 3:3; po enajstmetrovkah je zmagala ekipa Peric Branka s Poljan.

KONČNA LESTVICA: 1. Gostilna Peric Branko 8, Gostilna Devetak, Gostilna Pri Andreju, Podjetje Devetak 6, Gostilna Peric Mario 4 in Gostilna pri Emilu 0. (mj)

Goriški miniodbojkarji v S. Vincenzu (Livorno)

Pred nedavnim so se odbojkarji Vala s spremljevalcem Bojanom Makucem in odbojkarice Soče Sobema s spremljevalcem Dušanom Carljem udeležili vsedržavnega finala ARCI UISP v kraju San Vincenzo pri Livornu.

Naši mladi odbojkarji bili na finalu deležni prav pristrčnega sprejema in so odigrali tudi več tekem. Ker je bil turnir netekmovalnega značaja, seveda niso sestavili končne lestvice.

Na sliki: miniodbojkarji Vala na pokrajinskem delu v Gorici.

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Žiro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglaš: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povišek 20%; mali oglaš 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

petek, 26. junija 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Zmaga laburistov in levice za sedaj še ni prekinila slepega nasilja

Pet mrtvih na zasedenih arabskih ozemljih Židovski koloni so se začeli oboroževati

TEL AVIV — Prepričljiva zmaga laburistov in levice na torkovih političnih volitvah v Izraelu ni zaustavila nasilja na zasedenih arabskih ozemljih. Včeraj sta v Gazi izgubila življenje dva Izraelca, ki sta se kljub prepovedi policije podala v mestno četrt Al Kubah, kjer so ju z noži napadli neznanci. V Cisjordaniji pa je izraelska vojska v vasi Araba pri Ženinu ubila tri oborožene Palestince.

Izraelske okupacijske sile so do skrajnosti poostri-le nadzorstvo, saj se bojijo, da bodo židovski desničarski in verski skrajneži uresničili svoje grožnje o doslednem rušenju vseh mirovnih naporov izraelske levice. Glasnik kakih 120 tisoč Židov, ki so jih po zaslugi Likuda in njegovega desničarskega bloka naselili na zasedenih ozemljih, je že zagrozil, da bodo preprečili uresničitev upravne avtonomije za Palestince, ki jo napoveduje Jichak Rabin. Še več, dnevnik Maariv je včeraj napisal, da so se začeli koloni sistematično oboroževati in da se v vojski bojijo, da bodo poskusili novo laburistično vladno postaviti pred »izvršena dejstva« z nasilnim naseljevanjem novih kolonov na zasedenih arabskih ozemljih.

Laburistični vodja in v bistvu novi izraelski premier Jichak Rabin je predsinočnim napovedal zamrzitev gradnje vseh »političnih židovskih naselij«, v najboljšem primeru bi dopustili gradnjo le tistih naselij, ki so življenjske važnosti za varnost Izraela. Rabin je obenem napovedal, da bodo pospešili napore za uresničitev upravne avtonomije Palestincev na zasedenih arabskih ozemljih.

Gradnje židovskih naselij v Cisjordaniji za sedaj še niso »zamrznili«

(Telefoto AP)

V Lizboni danes vrh Evropske skupnosti

LIZBONA — Najpomembnejša finančna vprašanja, širjenje dvanajsterice in vojna v nekdanji Jugoslaviji so tri najpomembnejše točke, o katerih bodo danes in jutri govorili vodje držav ali vlad članic Evropske skupnosti v Lizboni.

Za sedaj poročajo samo o tem, da bodo ekonomsko šibkejšie članice verjetno pozvale k podvojitvi pomoči za njihova manj razvita območja. Švica, Avstrija, Švedska in Finska bodo na polnopravno članstvo v dvanajsterici lahko računale že od leta 1993.

Pričakovati je tudi pogovor o dramatičnem razvoju dogodkov v Bosni in Hercegovini, verjetno pa bo prišlo tudi do ponovnega poskusa nekaterih držav članic, da bi ES priznala Makedonijo.

Na prvi letošnji vrh ES bo močno vplivala danski »ne« in irski »da« maastrichtski pogodbi. To je tudi zadnji sestanek v portugalski organizaciji, saj bo 1. julija polletno predsedstvo ES prevzela Velika Britanija. (STA)

Za Mocka razpad Jugoslavije pomeni konec državne pogodbe

DUNAJ — »Jugoslavije, ki je sodepisnik avstrijske državne pogodbe, ni več, zato tudi ni več partnerja pri državni pogodbi,« je za Slovensko tiskovno agencijo dejal avstrijski zunanji minister Alois Mock.

Mock je na vprašanje, kdo naj bi zasedel mesto Beograda v avstrijski državni pogodbi, odgovoril, da se po mednarodnem pravu samo nakatere državne pogodbe avtomatsko prenašajo na države naslednice, o ostalih pa se države pogajajo na novo. Potem, ko je Avstrija priznala neodvisnost Slovenije in Hrvaške, sta se skupini strokovnjakov iz Sloveniji in Avstrije dogovorili, da bodo nekatere meddržavne pogodbe še vedno veljavne, druge pa bodo veljale le določen čas, nato pa bi se dogovorili o morebitnih spremembah. Poleg teh so še pogodbe, o katerih ne bo pogajani. Avstrijska državna pogodba sodi, kot je dejal avstrijski zunanji minister, v tretjo kategorijo.

Na vprašanje, ali je mirovna konferenca o Jugoslaviji mesto, kjer bi se morali pogajati o nasledstvu Jugoslavije kot sodepisnice avstrijske državne pogodbe, je vodja avstrijske diplomacije odgovoril, da konferenca o Jugoslaviji daje smer-nice, neposredno zainteresirani pa naj se dogovorijo za pravila.

»Avstrijska državna pogodba zadeva države, ki so obstajale v času njenega nastanjanja,« je pojasnil Mock na vprašanje, kdo je lahko partner pri vprašanih avstrijske državne pogodbe.

Po Mockovem mnenju naj bi države v medsebojnih odnosih reševale zlasti praktična vprašanja. »Tisti, ki menijo, da se dobre odnose med državami vsili z neko pogodbo, bodo zgubili,« je poudaril Mock.

O varstvu manjšin je avstrijski zunanji minister povedal, da je v novi Evropi pomembno, da se to vpraša-

nje rešuje po istih načelih, ne glede na to, ali gre za nemško, slovensko, italijansko, madžarsko ali kakšno drugo manjšino.

»Če se bo izkazalo, da je v Sloveniji večje število nemško govoreče manjšine, ki je ohranila posebno kulturno identiteto, bi morala tudi ta manjšina uživati enake pravice. Slovenija in Avstrija o vprašanju nemško govoreče manjšine občasno izmenjujeta mnenja,« je dejal Mock.

»Avstrija bo morala uvesti vizume vsaj za begunce iz Srbije in Črne gore, če se bo priliv beguncev nadaljeval,« je povedal Mock. Dnevno pribeži v Avstrijo 150 do 200 beguncev. Gre predvsem za Albance iz Srbije ter prebivalce Bosne in Hercegovine. »Finančna podpora za Slovenijo, Hrvaško in Madžarsko mora biti vsekakor močnejša,« je zagotovil Mock.

(STA)

Predsednik HDS Veselica o Tudjmanovem monopolu nad televizijo in mediji

Hrvaška demokratska stranka (HDS) se intenzivno pripravlja na prihodnje parlamentarne volitve. Stranka se iz prvotne sredinsko-krščanske usmeritve vse bolj desno in nacionalistično profilira, da bi tako uspešno konkurirala Tudjmanovi Hrvaški demokratski skupnosti. Predsednik HDS Marko Veselica nam je v tem pogovoru predstavil program in stališča njegove stranke.

Gospod Veselica lahko v nekaj besedah predstavite vašo stranko?

»HDS smo ustanovili 4. novembra 1989, v času rojevanja hrvaške demokracije. Mi smo krščansko-demokratska in konservativna stranka, ki skuša združevati tradicijo hrvaškega naroda, njegovo genijalnost, kulturo, jezik, itd.. Želimo obnoviti hrvaško družino, ker so demografski trendi na Hrvaškem naravnost katastrofalni. Na Hrvaškem je danes število novorojenih otrok skorajda manjše od števila oseb, ki so umrle. Na tako stanje deluje več faktorjev, od slabe socialne politike za družino, do terorja srbo-komunističnega agresorja. Menimo, da je moralni faktor bistvene važnosti za obnovo Hrvaške, njene ekonomije, javnega življenja, itd., ker brez neke pozitivne moralnosti ni mogoče odpraviti vrsto rakastih pojavov, ki so prisotni v hrvaški družbi. Našo socialno politiko smo naravnali po načelih katoliške cerkve in še posebej po politiki, ki jo je nakazal papež Janez Pavel II.. To se pravi, da smo za kapitalizem, profit, tržišče kapitala, ampak smo ravno-tako za korekcijo vsega negativnega, ki ga prinaša kapitalizem. Skratka smo za neko zmes kapitalizma in socialnih navkov katoliške cerkve.«

Vaša stranka je v opoziciji. Kaj zamerite vladajoči HDZ?

HDZ je prej gibanje kot stranka. Nastala je nekako kot protiutež Miloševićevemu neoboljševističnemu gibanju. HDZ trdi, da je za zmago nad agresorjem in za mednarodno priznanje države samo ona zaslužna. Mi trdimo, da ni tako. Za zmago je zaslužen narod, borci, ki so kljub številnim napakam vladajoče stranke uspeli rešiti situacijo. Menimo, da je HDZ odgovorna za to, da je Hrvaška šla v vojno absolutno ne-pripravljena, da je na političnem polju večkrat potegnila napačne poteze in podobno. Poleg tega se pod okriljem te stranke pojavlja neki novi korupcijski in korumpiran sloj, ki si začenja prisvajati hrvaško javno imovino. Poleg tega je nadmoč HDZ porodila neko ustavo, ki je absolutno negativna. V njej ima predsednik republike preveč pooblastil.

Trikotnik vlada-predsednik-parlament ni uravnotežen. Zdi se nam, da nekatere odločitve, ki so vitalne za hrvaški narod, na moremo pre-pustiti samo enemu človeku. Poleg tega nas zgodovina uči, da oblast degenerira, ko je prepuščena samo enemu človeku. Za Hrvaško je življenjskega pomena, da se spremeni sedanje razmerje sil znotraj sabora. To moramo čimprej uresničiti.«

Kaj kmalu boste imeli priložnost, da to spremenite. Predsednik Tudjman je sklical volitve za 2. avgust?

»Glavni problem teh volitev je v tem, da opozicija štarta iz slabših položajev kot oblast. Vladajoča partija s predsednikom Tudjmanom na čelu absolutno dominira v vseh medijih, še posebej na televiziji. Državna televizija HTV dosledno diskriminira opozicijo, tako da mi nismo v stanju, da volilcem enakopravno predstavimo naše programe in kandidate. S tako dominacijo HTV s strani vladajoče partije se lahko najslabše ideje in programi predstavi v dobri luči, nasprotno pa se o dobrih programih enostavno zamoči. Opozicija s svojimi idejami in programi ne more na televizijski ekran. Zaradi tega mi delamo na tem, da bi ustanovili neodvisno hrvaško televizijo, ki naj bi bila delniška korporacija. Bojimo pa se, da vladajoča stranka, vsaj do volitev, ne bo dovolila, da bi ta televizija začela oddajati. V naši situaciji je televizija izjemno važen medij, ker pač ljudje, zaradi slabe ekonomske situacije enostavno nimajo denarja, da bi kupovali časopise. Eden izmed krupskih učinkov vojne je tudi ta, da je popolnoma uničila časopisno tržišče, s čimer je indirektno ogrožena sama demokracija.«

Do kakšne točke je prišel načrt za ustanovitev neodvisne televizije?

»Praktično je že vse nared. Opravljene so vse finančne, tehnične, tržne ter programske analize. Žal obstajajo prepreke za našo priključitev na obstoječo tehnologijo. To je stvar politične volje. Vladajočo stranko moramo prepričati ali prisiliti, da nam omogoči dostop do te tehnologije, ker je to v interesu Hrvaške in njenega razvoja. Če nam bo to onemogočeno, bomo poiskali pomoč pri mednarodni javnosti in diplomaciji, ker menimo, da hrvaška demokracija ni problem, ki bi ga lahko omejili na samo Hrvaško. Večstrankarski sistem ne more funkcionirati brez pluralnega medijske sistema.«

WALTER ŠKERK

Stiroporu je odklenkalo

HAMBURG — Vsakdo, ki je kdaj kupil kako elektronsko napravo, ve, kako težko se je znebiti velikih kosov penastega stiropora, ki izdelek ščiti pred mehanskimi poškodbami. Če ga odvržete v kanto za smeti, ni več prostora za druge odpadke, ekološko osveščeni ljudje pa naravnost trepetajo ob misli na to brezoblično in neuporabno belo snov, ki polni odlagališča odpadkov.

■ REM, tovarna v hamburškem predmestju, ima odgovor na ta problem: sistematična predelava stiropora v delce, ki jih nato ponovno oblikujejo v embalažo. Teorično bi lahko ta proces ponavljali v neskončnost z istim materialom. Ta prva tovrstna tovarna v Evropi ima skladišče, polno odvrženega stiropora in tri proizvodne linije.

■ SPLIT — Po podatkih zagrebške turistične borze, ki je bila odprta 23. junija, bo letošnji obisk slovenskih turistov v hrvaškem Jadranu razmeroma slab. Agencija Kompas je do sedaj vknjižila le 10.500 rezervacij za hrvaške leto-viške kraje.

Od vseh rezervacij jih 90 % odpade na Istro, zanimanja za Dalmacijo pa skoraj ni. S posredovanjem turistične agencije Kompas naj bi Hvar obiskala 2, Bol pa trije slovenski turisti. (STA)

Ross Perot skupaj z ženo v boj za mesto predsednika

»Outsider« v volilnem boju za mesto predsednika ZDA Ross Perot nadaljuje s svojo volilno kampanjo. V sredo je spregovoril več tisočglavi množici v Annapolisu, v svojem nagovoru pa je med drugim povedal, da mu njegova žena Margot nudi izredno podporo

(Telefoto AP)